

timebis ... a -o perambulante in tenebris (gr. *πράγματος*, sc. falso hebr. *דָּבַר* 'um' pro *דָּבַר* 'pestis' vertens, cf. Hier. psalt. sec. Hebr. a peste; inde ARNOB. IVN. ad Greg. 17 l. 120 non timere -um perambulantem in tenebris).

C metonymice de mercibus (collective l. 10): VITA Mauril. (BHL 5730) 9 naves necessaria[e] humanis usibus -a deportantes. EXPOS. mundi 40 -a ... haec optima ... mittere. 51 Macedonia -um ... eicit ferrum et plumam. 57 terra dives in omnibus, fructibus quoque et umentis et -is. 58 Arelatum ... ab omni mundo -a accipiens. GREG. TVR. Franc. 9, 22 navis ab Hispania una cum -o solito ad portum eius Massiliae adpulsa est. ISID. orig. 14, 3, 28 Aegyptii ceterorum quoque -orum adeo copiosa, ut impleat necessariis mercibus etiam orbem terrarum. al.

appendix stilistica: 1 additamenta selecta, quae indicant:

a quis (quid) -um agat vel habeat sim.: per pron. poss.: PLAVT. Mil. 71 tuo. Persa 12 suis. Rud. 89 vostris. et passim (pron. poss. refl. c. acumine v. p. 500, 18. 501, 24 sqq.). per pron. demonstr. vel relat.: PLAVT. Bacch. 229 hoc. Cas. 100 quod. Cist. 587 id. et saepe. per adi.: PLAVT. Mil. 481 erili. RHET. Her. 1, 1, 1 familiaribus (al., v. vol. VI 1, 247, 64 sq.). CIC. inv. 2, 132 alienis (top. 66 HOR. sat. 2, 6, 33. al.; cf. p. 501, 31 sqq.). leg. agr. 1, 8 privatum (al., v. vol. X 2, 1395, 64 sqq.). SALL. Iug. 105, 1 communibus (SEN. dial. 8, 3, 5. al.). VAL. MAX. 6, 6 ext. 1 humana (CVRT. 5, 11, 10 IVV. 14, 264 CALP. decl. 52 ARNOB. nat. 3, 19. al.). per gen.: CIC. div. in Caec. 41 amicorum (de orat. 1, 78 fam. 4, 6, 2. 5, 8, 5 SVLP. RVF. Cic. fam. 4, 5, 3 SALL. Catil. 54, 4. al.). Verr. II 1, 28 Dionis (item nomen proprium: Att. 1, 20, 7 Paeti. fam. 12, 29, 2. al.). Caecin. 13 mulieris (15). de orat. 3, 131 privatorum (3, 135 SEN. epist. 110, 2. al.). al.

b ad quem (quid) -um pertineat: per adi.: PLAVT. Trin. 331 publicis ... an maritumis -is? (al., v. vol. X 2, 2454, 49 sqq.). CIC. off. 1, 135 domesticis (Att. 1, 17, 6 fam. 5, 8, 5). Att. 2, 21, 4 propter Clodianum -um (cf. 12, 27, 1 de Siliano -o. 12, 28, 3 de Castriciano -o. 13, 30, 1 [2] confecto -o Faberiano. 14, 20, 2 in Albiano -o. al.). 11, 24, 5 Africanum -um, i. bellum (item c. adi. loci: 14, 17, 2 de Buthrotho -o. al.). al. Ps. SALL. rep. 2, 2 urbanis (LIV. 1, 55, 1 PLIN. epist. 7, 30, 2 AMM. 28, 4, 1. al.). COLVM. 11, 1, 16 agresti (PLIN. nat. 18, 274). PLIN. nat. 10, 21 nuptialibus. al. per gen.: CIC. S. Rosc. 121 rei familiaris -o. Font. 18 rei publicae (Pis. 82 TAC. ann. 4, 40, 6 PLIN. epist. 7, 15, 2. al.). Att. 2, 6, 2 de Quinti fratris -o (cf. 6, 3, 5 in Appi -o. al.). al.

c genus sim. mercis: materies (cf. iocum p. 496, 43 et fortasse p. 496, 5): PLAVT. Bacch. 229 aurarius (v. p. 499, 72). PAVL. FEST. p. 27 abietaria (v. vol. I 94, 19). VIR. ill. 72, 1 pater ... carbonarium -um exercuit. origo: HOR. epist. 1, 6, 33 cave, ne portus occupet alter, ... ne Bithyna -a perdas.

2 porsaepae gen. part.: v. supra sub IA2, D1a et e. g. p. 496, 68 sq. 71 sq. 497, 48 sq. 500, 1 sqq.

3 synonyma et opposita selecta: a pro syn. est vel iuxta ponitur: cura: CIC. Verr. II 4, 137 Tusc. 4, 74 off. 1, 13 fam. 9, 10, 3. al. COLVM. 12 praef. 7 IVV. 11, 183 ARNOB. nat. 5, 12 p. 263, 18. 5, 17. al. negotiatio: v. p. 485, 74. onus: CIC. div. in Caec. 5 Verr. II 1, 62, 2, 1. 5, 38. al. VELL. 2, 114, 1 GELL. 16, 13, 7. al. res: PLAVT. Aul. 461 Epid. 428 Mil. 873 Pseud. 423 RHET. Her. 3, 22, 36. al. CIC. inv. 1, 10 Cluent. 149 de orat. 2, 141. al. MARCELL. Cic. fam. 4, 11, 1 HOR. sat. 2, 3, 19. al. sollicitudo: CIC. Cluent. 169 Tusc. 4, 74 CELS. 3, 23, 3 ARNOB. nat. 5, 17. al. b opp. vel disting.: otium: v. vol. IX 2, 1186, 81 sq. persona: v. p. 502, 3 sqq.; ceterum: SEN. dial. 5, 6, 5 epist. 93, 1 PLIN. epist. 2, 14, 1. COD. Iust. 1, 14, 2 (a. 426). al.

deriv.: negotialis, negotiolium, negotior, negotiosus.

negr- v. etiam necr- vel nigr-.

Ramminger-N. H.

?negritu in auguris significat egritudo FEST. p. 165. *obscurum, nisi corruptum (subesse vocem c. ritus compositam vel a niger derivandam putant plerique, v. Pieroni, comm. 2004, 68).*

negumo, -äre. [a negare, quod amplificatum est sec. verbum oppositum autumare 'asserere' (i. quasi 'autem dicere'), v. Dunkel, Lex. der indogerm. Partikeln II, 2014, 344. Mei.] fere i. q. negare: MARCIUS carm. frg. 3 quamvis noventium duonum, -ate (i. i. 'nuntium bonum', si recte con. Bücheler, Kl. Schr. I 415, mov-cod.; explicat FEST. p. 165 '-ate' ... significat 'negate').

negūt- v. negot-.

nei v. 4. ne, sc. p. 283, 7 sq., et ni.

neiasar. nomen peregrinum herbae q. e. artemisia monochonos: PS. APVL. herb. 10 l. 18 Aegyptii appellant aneses, alii -rī (cod. HaVγ, aliter cett.). Spoth.

neio v. neque.

neive v. neve.

inelanteria ORIBAS. eup. 2, 1 N 2 Aa p. 491. nomen speciei cuiusdam errore fictum sec. rec. La ibid. (sc. sub littera N) melantheria, cui gr. N 3 subest compar. *μελαντέα*, sc. *νάρδος*, versiones lat. addunt virtutes, quae gr.

N 4 tribuuntur radici narcissi. locum fusius explicat Fischer, Galenos 12, 2018, 61 sqq.] Bk.

[inelatrofium i. sentexin GLOSS.; cf. ibid. marasmus: -um ('vel atrophium?' Goetz). corruptum; ad rem cf. Theod. Prisc. log. 68 syntexis vel atrofia.]

nēma, (-atis) n., *vñμα*. [e con. dub. TERT. pall. 3, 6 a -e (animata trad., v. Turcan, 2007, ad l.).]

i. quod netum est, filum sim.: MARCIAN. dig. 39, 4, 16, 7 (inter species pertinentes ad vectigal) vestis serica ..., -a sericum.

nemecon. nomen Aegyptii herbae sceleratae: PS. APVL. herb. interpol. 8 adn. 15 Aegyptii senecion., idem -n (cod. Ha solus variando addit Aegyptii sinechon, idem nenechon. i. rec. orig., ubi sedne-, enne- var. ll.).

nēmen, -inis n. a nere sec. stamen et gr. *vñμα*. [restit. e con. in versibus quibusdam (quos enumerat Liberman, Rev. Phil. 78, 2004, 68 sq.), receperunt edd. rec. l. 18.]

i. quod netum est: rete: MANIL. 5, 663 incautos ... trahent malarum -e thynnos (Housman, nom-, num- codd., cetera v. Hübner, ed. et comm. 2010, ad l.). filum: CE 436, 11 (Romae, saec. II?; cf. 8 Parcae nemere super vobis vitalia fila) nobis ... alia est trino de -e fati dicta dies leti.

[nemenepsa v. vol. VIII 645, 53.]

nemesiacus v. Onom.

[nemicat scribitur pro inimicet TAB. devot. Année Épigr. 2007 n. 618 (Alti; saec. II/III).]

nēmīrum v. nimirum.

?**nemis** v. nimis.

Spoth.

***nēmo**, -inis pron. indef. [vox composita e particula *ne- et forma varia substantivi homo, -inis, sc. hemō (cf. Paul. Fest. p. 100 'hemonem' hominem dicebant) < *h₂m-ōn- < *d^hg^h-m(m)-ō/on- (v. de Vaan, Etym. Dict. of Latin, 2008, 288; cf. got. guma 'vir', lituan. vet. žmuō 'homo'); aliter, sc. a *ne homō, derivat Livingston, A Linguistic Comm. on Liv. Andr., 2004, 34. Mei.] de origine: FEST. p. 162 '-o' compositum videtur ex 'ne' et 'homo': quod confirmatur magis, quia in persona semper ponitur, nec pluraliter formari solet, quia intellegitur pro 'nullo' (sim. al., v. p. 282, 52 sqq.). PRISC. gramm. II 207, 2 '-o' ..., sive ex hoc, sc. 'homine', compositum, ut quibusdam videtur, seu non, communis est generis. scribitur litteris gr. p. 514, 25. notatur ne(mini) CIL III 8438 (saec. I).

NOT. Tir. 90, 64 -o. de genere: pronomem esse testantur CHAR. gramm. p. 203, 13 (sim. DIOM. gramm. I 333, 27 EXC. Bob. gramm. I 561, 11). CLEDON. gramm. V 50, 26. PS. ASPER gramm. V 550, 37 pronomina privativa, ut nequis, neuter, -o. communis generis esse testantur AVG. gramm. p. 31, 3 M. (sed Martorelli -o delet). CLEDON. gramm. V 50, 26 c. g. esse non ambigendum est; denique feminino lectum est apud Terentium, 'ut illum -o nostrarum quisquam vidit' (falso legit Eun. 678 nostrarum numquam quisquam vidit). PRISC. l. 35. de formis: desunt formae plur. (cf. l. 32); sing. occurrit saepissime nom., saepe acc. (praecipue in orat. soluta), ceterum dat. -i (-e p. 510, 46) inde a PLAVTO, rarius aliae formae (pro quibus vox q. e. nullus adhibetur). gen. -is testantur FEST. p. 162 (afferens CATO orat. 197. ENN. p. 514, 22). NON. p. 143, 14 -is positum pro nullius (afferens PLAVT. p. 505, 49. LVCIL. p. 505, 62; utrumque locum affert PRISC. gramm. II 207, 4, PLAVTI locum afferunt CHAR. gramm. p. 175, 10 [ex Romano]. 203, 13 DIOM. gramm. I 333, 27 EXC. Bob. gramm. I 561, 11). GLOSS. -is: nullius. apud auctores praeter locos supra laudatos: COMM. apol. 359 -is, restit. PLAVT. Bacch. 1201 ne(min)is (Leo; alii alia). gen. -i testatur MAR. VICTORIN. gramm. 4, 8 genetivum casum aliter quam nos veteres extulerunt. abl. -e: PLAVT. Cist. 87 Mil. 1062 TAC. hist. 2, 47, 3 ANN. 16, 27, 2 SVET. Aug. 45, 4. al. CE 112, 4 (saec. II?). TERT. paenit. 11, 6 CYPR. laps. 33. al., saepius inde a saec. IV. vocativo caret sec. PRISC. gramm. III 23, 10. de prosodia: primum -ō, sed -ō saepe inde ab Ov., e. g. am. 1, 8, 43 met. 15, 600. de notione: fere i. q. nullus (v. etiam l. 33. 52): DON. Ter. Andr. 506, 3 est '-em' n. hominem. SYNON. Cic. p. 435, 33 -o. n. (nullus quisquam. cf. differentias: CHAR. gramm. p. 401, 11 n. est tam in re quam in persona; -o in persona dicitur. DIFF. Suet. p. 312, 28 -o ad personam pertinet praesentem, at n. in utroque genere, id est n. equus, n. homo. ISID. diff. 1, 387 -em ad hominem referimus, n. ad omnia. sim. al. cetera: MAR. VICTORIN. gramm. 4, 8 ad homines solos pertinet (aliter PRISC. gramm. II 207, 15 non solum de hominibus dicitur [affert VERG. p. 508, 5]). GLOSS. -o: οὐδείς ἐπ' ἀνθρώπων. οὐδείς, μηδείς. -em: μηδένα. sim. al. legitur inde a LIV. ANDR. per totam fere latinitatem, sed paulo rarius apud poetas epicos, e. g. VERG. quater, LVCAN. et VAL. FL. nusquam, SIL. ter, STAT. quater; in versibus frequentant maxime SEN. trag. (38^{ies}), MART. (32^{ies}), IVV. (35^{ies}).

[val. nimeni, tusc. vet. rust. nim(m)o et cors. nim(m)o cum syn. niuno confusa, sard. centr. nēmos et mer. nēmus. cf. M.-L. 5886. Tiktin-Miron³ II 813 sq. Battisti-Alessio IV 2586. Wagner II 161. Wartburg VII 92. Schd.-Cr.] [confunditur in codd. c. memini p. 514, 43. 48. 515, 34, [S.-J.]

50
55
60
65
70
75

minime p. 510, 70 (-o falso trad. CIC. Att. 7, 3, 8, corr. Watt), ne CIC. fam. 10, 31, 5 PLIN. nat. 20, 1 (restit. PLAVT. Pseud. 805), nullus p. 507, 40. 509, 54 et MART. 9, 67, 2 (in falsa var. l. CIC. Cael. 56 de orat. 2, 278); restit. pro nominare ASCON. tog. cand. p. 71, 13 (cf. var. l. CIC. Caecin. 79); in falsa var. l. pro modo PLIN. nat. 7, 83. GELL. 4, 1, 5 (-o codd. plerique, v. Holford-Strevens, Class. Quart. 43, 1993, 294 sq.).]

materiam sic digerendam esse censuimus:

I exempla sec. notionem et usum digesta; -o pertinet ad: **A** hominem, sc. masc. vel utriuslibet generis l. 46 (in responso p. 506, 53), fem. generis p. 506, 75. **B** deum: p. 507, 12. **C** animal: p. 507, 35. **D** rem: p. 507, 41.

II grammatica et stilistica:

A definitur extensio negationis, sc.:

1 ad quem negatio pertineat; definitur: **a** multitudo, sc. per gen. p. 507, 55, praepos. p. 508, 37. **b** homo, sc. per vocem appositam p. 509, 15, enunt. relat. p. 510, 18, gen. qual. p. 510, 39.

2 plenitudo sim. negationis: **a** augetur: p. 510, 42. **b** restringitur: p. 510, 61.

B adhibetur pro adi.: p. 510, 68.

C cum enunt. relat. consec. q. d., quod inducit: **1** qui: p. 511, 4 (c. verbis variis p. 511, 4, esse p. 511, 25). **2** quin: p. 511, 55.

D de modo, quo enuntiata eorumve partes iunguntur:

1 post negationem per -o expressam inducuntur nova, in quibus: **a** negatio pergit: p. 511, 69 (iunguntur partes eiusdem enunt. p. 511, 70; iunguntur enunt. sequentia per coniunctionem p. 512, 5, per asyndeton p. 512, 36, altero pron. addito p. 512, 39). **b** negatio tollitur: p. 512, 63 (seq. coniunctio p. 512, 63, asyndeton p. 513, 35).

2 exponitur expresse aliquid, quod iam negatio per -o expressa continet: **a** respic. homo, de quo negatio fit: p. 513, 56. **b** cetera exempla: p. 514, 11.

E de negationibus duplicatis: **1** negatio abundat: p. 514, 19 (accedit particula vel pron. negativum p. 514, 20, verbum negativum p. 514, 55). **2** negatio per alteram tollitur: p. 514, 59 (iunctura non -o p. 515, 16).

F de congruentia numerorum: p. 515, 36.

G de generibus enuntiati, in quibus -o rarius occurrit: **1** in iusso sim.: p. 515, 55. **2** in enunt. secund. c. ut: p. 515, 64.

H de vocibus oppositis et similibus: **1** opp. pronomina: p. 515, 73. **2** variat c. voce q. e. nullus: p. 516, 27. **3** adhibetur -o in contextu minus usitato: p. 516, 36.

i. q. nullus (homo), οὐδείς (quod fere gr. respondet, sed μηδείς sim. p. 508, 35. 74. 509, 64. 513, 3):

I exempla sec. notionem et usum digesta; -o pertinet ad: **A** hominem: **1** masculini vel utriuslibet generis: **a** quolibet contextu: **α** usu vario (exempla selecta inde a LVCIL.): LIV. ANDR. frag. 8 -o haec vostrorum ruminetur mulieri. NAEV. trag. 58 p. 511, 5. PLAVT. Capt. 764 -is miserere certumst, quia mei miseret -em. 808 sues, quarum odore praeterire -o pistrinum potest (Pseud. 808 me -o p. minoris quisquam nummo ut surgam subigere. TER. Eun. 487 p. 510, 21. CVRIO avus or. frag. Cic. inv. 1, 80 [= Rhet. Her. 2, 20, 33] -o p. uno aspectu neque praeteriens in amorem incidere. et saepe). Cas. 697 -o audet prope accedere (CATO orat. 42 p. 509, 29. QVADRIG. hist. 10^b CAES. Gall. 1, 18, 3. al.). al. ENN. scaen. 244 quod est ante pedes, -o spectat (CIC. Q. Rosc. 28 p. 512, 65). al. CAECIL. com. 120 meae morti remedium reperibit -o (TAC. ann. 14, 3, 2). TER. Hec. 237 heri -o voluit ... te intro admittere (CALP. hist. 27 Cic. Cato 32. al.). Phorm. 338 -o satis pro merito gratiam regi refert (PETRON. 77, 1. al.). al. CATO orat. 183 testimonium adversus clientem -o dicit (RHET. Her. 2, 10, 14 CIC. S. Rosc. 58. al.). al. SCIP. min. or. frag. Gell. 5, 19, 16 ut ad census -i necessus sit venire. TVRPIL. com. 199. LVCIL. 1010 -is ingenio tantum confidere oportet. 1219 -o hic vindicias neque sacra veretur (AFRAN. com. 31 (ego) si non verear, -o vereatur tui. al.). AFRAN. com. 78 cur nimium adpetimus? :: -i nimium bene est. POMPON. Atell. 81 si eum -o vocat, revertit maestos (CIC. dom. 88. al.). CIC. S. Rosc. 65 -o ... putabat eqs. (Caecin. 21. al.). Verr. II 1, 147 -o dubitat, quin eqs. ([item c. quin: 2, 33 Cluent. 98. al.]. NEP. Hann. 1, 1. al.). 2, 30 dubium -i est, quin eqs. ([item c. quin: Manil. 43. al.]. 4, 91 ut de istius facto d. esse -i possit. al. NEP. Con. 1, 3. al.; cf. QVINT. inst. 10, 1, 12 pro 'scio' ... dicimus '-i d. est'). al.

β iuxta locut. exceptionem sim. indicantes: **①** exempla varia: PLAVT. Amph. 833 ut mihi extra unum te mortalis -o corpus corpore contigit (CIC. Verr. II 3, 142. Catil. 1, 13 in qua urbe -o est e. istam coniurationem perditorum hominum, qui te non metuat. dom. 108). 855

nunc quidem praeter nos -o est (al., v. vol. X 2, 992, 31 sqq.; addas e. g. R. GEST. div. Aug. 12). CATO agr. 5, 3 duas aut tres familias habeat vilicus, unde utenda roget ..., praeterea -i (al., v. vol. X 2, 1008, 29 sq.). orat. 160 -o antea fecit (CIC. Mur. 8 cum praemia mihi tanta ... sint data, quanta a -i. al. CVRT. 7, 7, 7. al.). CIC. leg. agr. 2, 3 quo modo pauci nobiles in hac civitate consules facti sunt, novus ante me -o (Catil. 4, 5 qui honos togato habitus a. me est -i. al. CAES. civ. 3, 61, 2 a. id tempus. al.). Att. 14, 1, 1 in sermonem se ... praeterquam Lepido venisse -i (CATVLL. 81, 1 Liv. 23, 8, 5. CIL VI 37156, 6 [saec. I a. Chr.] in hoc sepulchrum inferetur -o p. quorum nomina supra inscripta sunt). ANTON. Cic. Att. 10, 8^a, 1 mihi -em esse cariorum te excepto Caesare meo (OV. met. 8, 867 SEN. suas. 6, 14. al.; cf. SEN. contr. exc. 4 praef. 10 hoc exempto). al. **②** in structura c. nisi (aliter p. 514, 71 sqq.): PLAVT. Bacch. 369 quo -o advenit, n. quem spes reliquere omnes (CIC. Brut. 23 dicere ... bene -o potest, n. qui prudenter intellegit. al. VARRO rust. 2, 1, 5 p. 515, 2. CIL I² 1813, 6 n. quorum nomina inscripta s(unt), inferetur -o. al.). Rud. 970 dominus huic ... n. ego -o natust. al. TER. Andr. 697 hanc n. mors mi adimet -o. Hec. 141 -o ad te venit n. cupiens tui (item c. part. vel adi.: RHET. Her. 4, 4, 7 n. eruditus. CIC. inv. 1, 3 profecto -o, n. gravi ac suavi commotus oratione, ... ad ius voluisset sine vi descendere. Verr. II 3, 219. Pis. 43 quod accidere -i potest n. nocenti. al. PVBLIL. sent. I 24. al.). RHET. Her. 2, 6, 9. CIC. Phil. 9, 3 hunc honorem statuae -i tribuendum censuit, n. ei, qui ferro esset in legatione interfectus (de orat. 3, 223 verba ... -em movent, n. eum, qui eiusdem linguae societate coniunctus est. Lael. 97 IAVOL. dig. 41, 8, 7. al.). al. CIL I² 1212, 6 in hoc monumento -em inferri ... licet, n. eos lib(ertos), quibus hoc testamento dedi. PVBLIL. sent. P 11 perdendi finem -o n. egestas facit. Liv. 3, 31, 8 daturum leges -em n. ex patribus aiebant (27, 8, 2. cf. CIL XIV 553 [saec. I/III] (hic -e(m) liceat poni n. de meis). al. c. alius: PLAVT. Pseud. 26 has litteras ... n. Sibulla legerit, interpretari alium posse -em. RHET. Her. 2, 4, 6. CIC. Verr. II 3, 56 quod n. mulieri et decumano patebat alii -i. Pis. 94 admonebit ... -o alius n. rei publicae tempus. al.

γ in locut. praestantiam, perfectionem sim. indicantibus, sc. in comparatione (v. etiam p. 511, 40 sqq.): PLAVT. Bacch. 616 nequior nemo est neque indignior, quod di bene faciunt neque quem quisquam homo ... amet (item c. adi. compar.: Cas. 244 p. 507, 73. Persa 648 -o quisquam acceptor. al. TER. Eun. 226 hoc -o fuit minus ineptus, magis severus quisquam nec magis continens. al. LVCIL. 496 AFRAN. com. 250 CIC. Quinct. 97. al.). Truc. 340 me -o magis respiciet quasi ... fuerim mortuos. al. ENN. ann. 373 quem -o ferro potuit superare nec auro. scaen. 428. TER. Hec. 281 -i plura acerba credo esse ex amore homini umquam oblata quam mi. al. ACC. trag. 465 quid si ex Graecia omni illius par -o reperiri potest? (CIC. de orat. 1, 122 tibi par ... -o umquam fuit in dicendo. Brut. 126 eloquentia ... nescio, an habuisset p. -em. Att. 4, 15, 6. al. BELL. Hisp. 25, 3. al.). CORNELIA epist. frag. 2 -em inimicum tantum molestiae ..., quantum te ob has res, mihi tradidisse (CIC. de orat. 2, 122 iudico -em omnium oratorum tot et tanta, q. sint in Crasso, habuisse ornamenta dicendi. al.). QVADRIG. hist. 7 virtute bellica -i concedebat (CIC. Deiot. 28 quam -i in illa causa studio et cupiditate concedere solebat! al.). RHET. Her. 4, 20, 28 -em prae se ducit hominem (CIC. S. Rosc. 135 ut hominem p. se -em putet). CIC. Quinct. 31 ita ... excellunt, ut -o nostro loco natus assequi possit. al.

δ in responso negantis; respondetur quaerenti: **α** num aliquis sit sim. (cf. p. 507, 2): PLAVT. Cist. 87 tu enumquam cum quiquam viro consuevisi? :: nisi quidem cum Alcesimarcho, -e. Most. 474 numquis est, sermonem nostrum qui aucupet? :: tutum probest. :: circumspice etiam. :: -ost (Trin. 70 n. est hic alius praeter me atque te? :: -o est. TER. Eun. 549 n. hic est? -ost; n. hinc me sequitur? -o homost. CIC. S. Rosc. 107 numquisnam praeterea? -o est, iudices. al.). TER. Hec. 66 utine eximium -em habeam? -em (CIC. Verr. II 4, 143 -o erat ... laudator ...? -o. Brut. 186. Tusc. 1, 9 -o ergo non miser. :: prorsus -o. VET. LAT. Ioh. 8, 11 [cod. 5. al. et VVLG.; gr. οὐδείς]). Eun. 1032 ecquis me hodie vivit fortunator? -o hercle quisquam (CATO orig. 95^d CIC. Tusc. 1, 87). CIC. Verr. II 4, 146 magistratus aliqui? -o; senator? ne id quidem. Sest. 105. PETRON. 139, 3 quaerere ... coepi, num aliquis me quaesisset; '-o' inquit 'hodie'. QVEROL. p. 11, 1 nulli ... mortem optasti? :: -i. **β** quis sit sim.: PLAVT. Amph. 382 qui nunc vocare? :: -o, nisi quem iusseris. LVCIL. 836 quis tu homo es? -o sum homo. CIC. Quinct. 74 quis est, qui fraudationis causa latuisse dicat ...? -o invenitur. Q. Rosc. 14 quis spondisse me dicit? -o. al. LVCR. 5, 6 p. 509, 67. SEN. contr. 7, 1, 23 quis accusator fuit? '-o'; quis testis, immo qui testes ...? '-o' inquit; quis de te pronuntiavit? '-o'. VAL. MAX. 7, 2 ext. 12 Anaxagoras interroganti cuidam quisnam esset beatus '-o' inquit 'ex iis, quos tu felices existimas'. PERS. 1, 2 'quis leget haec?' ... -o hercule; '-o?' vel duo vel -o. al.

2 feminini generis (disting. femina: OV. rem. 747 cur -ost, Hecalen,

nullast, quae ceperit Iron?): PLAVT. Cas. 181 vicinam -em. Curc. 26 num tu pudicae cuiquam insidias locas ...?: -i. Merc. 520 de lanificio -em metuo, una aetate quae sit. TER. Andr. 506 hoc ego scio unum, -em peperisse hic (DON. *ad loc.* 1 '-em' dicendo maiorem confirmationem fecit: non solum Glycerium non peperisse, sed -em. 4 nota in feminino genere etiam '-em' positum). TITIN. com. 158 quod rogas -em decet bonam (...) (bonum *var. l.*). VET. LAT. Luc. 4, 26 (cod. 5; *antea*: multae viduae erant) ad -em eorum missus est Helias nisi *eqs.* (gr. *οὐδέμιν, cod. 8. al. et Vulg.* nullam). CE 1823, 1 p. 509, 69. CAES. AREL. reg. virg. 15, 1 ut -o per otium somno gravetur (*item in regula virginum*: 17, 1 sq. [*pendet a regula monachorum* Ps. AVG. reg. II 4 sq.]).

B deum (cf. *angelos* p. 509, 6. 513, 66): LVCIL. 20 (*loq. deus*) ut -o sit nostrum, quin aut pater optimus divum, aut Neptunus pater, ... Quirinus pater siet. CIC. nat. deor. 1, 121 -em deo nec deum nec hominem carum (cf. -o deus: VET. LAT. I Cor. 8, 4 [cod. 75. *al.*] -o d. nisi unus [gr. *οὐδείς, Vulg.* nullus]). TERT. apol. 10, 6 ante Saturnum d. penes vos -o est. adv. Marc. 2, 1, 2 quod -o sit d. ille, qui creatori superducitur. 4, 18, 5 Iohannes ... certus erat -em d. praeter creatorem). VERG. Aen. 9, 6 quod ... divum promittere -o auderet (*explicit*. CHAR. gramm. p. 124, 1 pro 'nullus divum'). SERV. '-o' pro 'nullus' posuit; et est acyroglogia: nam 'divum -o' non possumus dicere, cum proprie '-o' sit 'ne [nec *var. l.*] homo'. cf. -o deorum p. 508, 6sq. et IREN. 2, 1, 5 -em ... horum d. omnium esse deum). SEN. rem. fort. 2, 5 -o mihi istud, *sc. mori*, minari immortalis potest (CIL VI 9657 [*christ.*]). TERT. nat. 2, 12, 9 *Terra et Caelum* ante Saturnum -em procreaverunt. adv. Val. 12, 1 facti omnes quod unusquisque, -o aliud (*de aeonibus* ut: IREN. 2, 13, 6). IREN. 2, 1, 2 quemadmodum ... poterit super hunc *deum* alia plenitudo aut ... alius deus esse, cum oporteat deum ... omnia circumcontinere et circumcontineri a -e? 3, 6, 2 -o ... alius ... deus nominatur ..., nisi qui est omnium deus. *al. apud* TERT. et IREN. *iuxta* nisi deus *sim.*: CIC. div. 1, 127 quod cum -o facere n. deus possit. VET. LAT. gen. 31, 44 (cod. 100) -o nobiscum est, n. deus (gr. *οὐδείς, om. Vulg.*). Matth. 19, 17 (cod. 12, *sim. al.*) -o est bonus, n. unus deus (gr. *var. l. οὐδείς, Vulg. aliter*). IREN. 2, 28, 6 p. 513, 65. 5, 17, 3 -o potest remittere peccata, n. solus deus.

C animal: HYG. astr. 2, 27 quod -o centaurus sagittis sit usus (*item subst. apponitur vel -o pro adi. ponitur*: QVEROL. p. 32, 13 -em vidi cygnum). TERT. resurr. 13, 2 iterum phoenix, ubi -o iam. virg. vel. 5, 4 omnibus animalibus Adam nomina imposuit et -i ex futura condicione, sed ex praesentibus institutione. PASS. Theclae A 35 -o *bestiarum* eam tetigit. CASSIOD. var. 12, 14, 5 ut ei -o piscium comparetur (nullus *var. l.*).

D rem (*hic illic per prosopop.*; *fortasse huc* p. 514, 7; cf. *rem exceptam* post nisi *sim.* p. 506, 17. 27. 32 et TERT. virg. vel. 3, 4 -em ... nisi malam mentem. COMM. apol. 73 -o ... nisi solus ignis): TERT. resurr. 63, 5 quid, anima, invides carni? -o tam proximus tibi, quem post deum diligas; -o magis frater tuus, quam quae tecum etiam in deo nascitur. PORPH. Hor. carm. 1, 3, 14 -em magis Noto vento saevire. PRVD. perist. 10, 744 -em excepit diem. PS. AVG. quaest. test. 106, 18 (*antea*: aqua et arida et tenebrae) -o harum (horum *var. l.*) statum ... sibi ausa est vindicare. VEN. FORT. epist. (carm. 5, 6) 9 *dubium erat*, quam inter omnes litteram meditulio conlocarem, quae sic reciperet omnem *litteram*, ut offenderet -em.

II grammatica et stilistica: **A definitur extensio negationis, sc.:** **1 ad quem negatio pertineat**: **a definitur multitudo** (*saepe e contextu perluet, e. g.* Liv. 34, 44, 4 tres omnino senatores, -em curuli honore usum, praeterierunt. 38, 28, 2 quattuor soli praeteriti sunt, -o curuli usus honore. cf. *etiam* p. 515, 41sq.): **α per gen. partit.** (cf. *pron. omissum, ut vid.*, GELL. 2, 20, 8 -em ferme, *sc. eorum*, qui incorrupte locuti sunt. LACT. inst. 7, 26, 11 -o, *sc. nostrum*, ... qui *eqs.*): **① pron. nudi**: LIV. ANDR. trag. 8 -o ... vosterorum ([*voster trad.*]). PLAVT. Stich. 673 vestrum. RHET. Her. 4, 39, 51. CIC. S. Rosc. 154 p. 511, 64. Verr. II 1, 1 p. 514, 74. *al.*) PLAVT. Aul. 720 -o habet horum? (CIC. Catil. 1, 15. dom. 132 qui ... auctoritate antecellunt. off. 3, 16. *al.* SEN. dial. 10, 14, 5. *al.*; cf. harum l. 48). Mil. 761 -em eorum haec adseverare audias (CATO orig. 98 p. 510, 59. CIC. S. Rosc. 59 invenit -em e., qui possunt [*item c. enunt. relat.*: Brut. 231 e., qui viverent. *al.* S. C. Cic. fam. 8, 8, 6 Liv. 2, 28, 8. *al.*]. Q. Rosc. 35. *al.* LEX Iul. munic. p. 508, 60. CAES. civ. 3, 93, 6. *al.*). Poen. 540 nostrorum (861. LVCIL. 20 l. 13. GRACCH. or. frg. p. 514, 66. *al.*). 766 tuorum (CIC. Sest. 111. *al.*). TER. Hec. 67 illorum (CIC. de orat. 3, 65. fam. 9, 15, 1 -o est i. omnium mihi te iucundior. *al.*). CIC. div. in Caec. 63 quorum -o ... repudiatus est (Verr. II 3, 69 Mur. 74. *al.* CAES. Gall. 5, 43, 7. *al.*). *al.*

② subst.: **A plur.**: **① exempla varia** (*pauca selecta post HOR.*): PLAVT. Amph. 146 ea signa -o horum familiarium videre poterit. Cas. 244 te sene omnium sen[um] homin[em] -em esse ignavio[rem]. Mil. 1370 dicant servorum praeter me esse fidelem -em (PAPIN. dig. 40, 4, 51 pr. TRYPH. dig. 41, 1, 63, 3. *al.*). Trin. 543 Syrorum (*v. p. 511, 7; item c.*

nomine populi: CIC. Font. 11 Gallorum. *al.* NEP. Epam. 8, 3 Boeotorum. Liv. 24, 30, 7 l. 5. *al.*). TER. Haut. 574 amicorum (*fv. p. 511, 26*). CIC. Verr. II 3, 63 Liv. 44, 43, 5. *al.*) CIC. Brut. 161 eum ... magistratum -o umquam Scaevolam petivit. *al.* CAES. civ. 3, 53, 3 militum (Liv. 24, 30, 7 Leontinorum m. que aliorum. VAL. MAX. 2, 7, 2. *al.*). VERG. Aen. 9, 6 divum ... -o (cf. deorum: Liv. 3, 67, 5 -o d. nec hominum sit, qui vestra puniat peccata. 8, 34, 8 -o hominum, -o d. IREN. 1, 14, 1 genesim, quam -i umquam neque d. neque hominum revelavit [gr. *οὐδενί*]). PRVD. perist. 10, 237 c. Symm. 2, 572). HOR. epist. 2, 2, 13 -o hoc mangonium faceret tibi. FRONTO p. 88, 1 omnium hominum, quos ego cognoverim (GELL. 19, 8, 18 doctorum h. APVL. Socr. 11 p. 144. AVG. c. Iulian. op. imperf. 6, 34, 2 [*quater*] aliorum h. cf. *vi elativa l. 19sq.*). APVL. Socr. 11 p. 145 *Minerva* soli *Achilli* perspicua est, aliorum -o tuetur (cf. *Hom. A 198 τὸν ... ἄλλων οὐ τις*). *al.* **② universitas hominum abundanter nominatur, sc. ut negatio amplius praedicetur**: TER. Andr. 963 -o est, quem malle[m] omnium videre (CIC. dom. 88 cum me in iudicium populi -o o. vocarit. de orat. 2, 122 p. 506, 46. Tusc. 1, 30 [hominum *var. l.*]. fam. 4, 1, 1 SALL. Iug. 54, 4. 10 Ps. SALL. rep. 2, 8, 3 Liv. 10, 26, 3. *al.*; cf. l. 19. 22. p. 507, 68). Eun. 561 hominum (*fv. p. 511, 42*). 757 p. 511, 43. CIC. Att. 8, 2, 4 omnium h. -em. APVL. met. 5, 3, 5. VET. LAT. I Tim. 6, 16 [cod. 75, *sim. al.*] *deus*, quem vidit -o h. nec videre potest [gr. *οὐδείς ἀνθρώπων, Vulg.* nullus h.]. *al.*; *opp. dei l. 6sq.*) CIC. Verr. II 2, 107 si omnium mortaliu[m] Sthenio -o inimicior quam hic ... fuit (Liv. 6, 11, 5 omnium m. 29, 25, 4 CELS. 1 proem. 17 SEN. nat. 4 praef. 11. *al.*). MAR. VICTOR. aleth. 1, 355 -o animantum.

B sing. (*sunt quae ad by trahere possit*): CIC. div. in Caec. 41 ut eiusdem aetatis aut -o aut pauci plures causas defenderint (cf. QVINT. inst. 10, 1, 54 -em sui temporis in numerum redegerunt). Balb. 58 -em umquam alterius rationis ac partis ... offendit. Att. 4, 1, 5 -o ullius ordinis homo (8, 11^b, 1 nostri o. fam. 13, 13. INSCR. Année Épigr. 1922, 89 [*Falerione; saec. I ex./II in.*]). NOVELL. Theod. 25, 3 cuiuslibet loci vel o.). Liv. 39, 31, 5 eius exercitus. FEST. p. 177 eius centuria. PAVL. FEST. p. 125 patriciae familiae. TAC. ann. 6, 31, 2 -em gentis Arsacidarum (PS. AVR. VICT. orig. 8, 2). CONC.⁵ II 2, p. 22, 8 -o ... vel clericus vel militans et alterius cuiuslibet condicionis ([gr. *II l. 3 p. 120, 24 μηδείς*]). COD. Iust. 12, 50, 23 pr. [a. 491/518] cuiuscumque scholae ... vel militiae seu c.).

β per praepos.: **① ex** (*una cum eorum l. 60; accedit adi. vel adv. magnitudinem numeri indicans e. g. magnus l. 47; omnis l. 41. 48. 54sq.*, tantus l. 42. 43. 44. 46. 52, tot l. 53. 61. 62. *al.*): **A c. subst. vel adi. pro subst. adhibito indicante**: **① coetum** (*exempla selecta post LIV.*):

PLAVT. Most. 30 quo -o adaeque iuventute ex omni Attica antehac est habitus parvus (SEN. dial. 10, 17, 2 ex tanta i. Liv. perioch. 8, 6). QVADRIG. hist. 10^b e tanto exercitu -em prodire (IVST. 24, 8, 16). CIC. Tull. 55 ex quorum numero saucius factus est -o (Verr. II 3, 224 ex tanto n. aratorum. Font. 15 HIRT. Gall. 35, 5 VERG. Aen. 5, 305 COD. Theod. 7, 13, 8). leg. agr. 2, 13 tanta ex frequentia inveniri -o potuit, qui *eqs.* Sull. 82 Phil. 13, 10. Att. 1, 18, 1 reperire ex magna turba -em possumus, quocum ... respirare familiariter possumus. fam. 9, 21, 3. 13, 64, 1 ex omni nobilitate. Liv. 4, 49, 12 ex collegio tribunorum militum (5, 29, 3). 6, 37, 5 ex plebe. TAC. ann. 3, 72, 2 e familia (INSCR. Année Épigr. 1940 n. 94, 10 [*Ostiae; saec. I/III*]). TRYPH. dig. 38, 2, 50, 5 ex f. patroni). SVLP. Sev. chron. 1, 34, 4 ex tanto agmine. *al.* **② homines singulos**: CIC. Quinct. 76 cur ex tot creditoribus alius ad istam rationem -o accesserit (88). Rab. perist. 31 -em esse dico ex his omnibus ..., quin arma ceperit (POMPON. dig. 1, 2, 2, 35 ex o., qui scientiam nancti sunt. RVFIN. Orig. in lev. 8, 3 p. 396, 22 ex o. sanctis. cf. l. 65sq.). Balb. 27 aut -em ex sociis civem fieri posse aut etiam posse ex foederatis (Liv. 37, 53, 27 GAIVS dig. 17, 2, 68 pr.). leg. 3, 24 collegium, in quo -o e decem sana mente sit. *al.* LEX Iul. munic. (CIL I² 593) 10 sei ex eis co(m)s(ulibus) et praetoribus, ad quos ... professiones fieri oportebit, -o eorum Romae erit *eqs.* BELL. Hisp. 25, 3 ex adversariis. Liv. 9, 18, 7 ex tot proceribus Romanis. SEN. contr. 10, 5, 10 -o ... ex Olynthiis miserius servit. suas. 6, 25 ex tot disertissimis viris (SEN. dial. 11, 14, 3). VAL. MAX. 7, 2 ext. 12 p. 506, 72. *al.* *abundanter nominatur universitas hominum, sc. ut negatio amplius praedicetur*: CIC. epist. frg. 4, 4 ex omnibus (SEN. dial. 9, 12, 6. 11, 15, 3 ex o. mortalibus. LACT. inst. 3, 4, 9. *aliter l. 54sq.*). IREN. 3, 19, 2 ex filiis Adae. FAVSTIN. trin. 2, 8 ex natis mulierum.

B c. pron.: CIC. Quinct. 89 servos complures, ex quibus iste possederit -em. fin. 1, 11 -i e nostris (BELL. Hisp. 23, 8 PRISCILL. tract. 2, 42). Brut. 213 -em ex his quidem, qui aliquo in numero fuerunt, cognovi ... tam indoctum (SEN. nat. 3, 18, 6. *al.*; cf. l. 54). Att. 1, 1, 2 ex iis, qui *eqs.* (Liv. 22, 60, 18. VELL. 2, 87, 2 [his *var. l.*]). ALF. dig. 5, 1, 76 ex illis (VET. LAT. III reg. 18, 40 [Lucif. Athan. 1, 17] -o sit salvus ex i. [gr. *μηδείς, Vulg.* ne unus quidem]). VEREC. in cant. 2, 5 l. 63). VELL. 2, 114, 1 e nobis (SEN. benef. 6, 13, 5 epist. 121, 13). *al.*

② de: CIC. de orat. 1, 191 ut ei ... -o de iis, qui peritissimi sunt, anteponatur. Tusc. 5, 105 l. 63. fam. 1, 7, 3 de consularibus. LIV. 4, 4, 1 -o ... de plebe consul fuit. MELA 1, 117 ipsos -o de tam feris gentibus violat. APVL. met. 10, 12, 1 -o de curia, de optimatibus -o ac ne de ipso quidem populo quisquam. TERT. adv. Iud. 13, 3 de genere Israelis. FAVSTIN. trin. 2, 13 l. 18 de angelis. 7, 2 l. 11 de creaturis. al.

③ *quamlibet (quae plerumque ad enuntiatum pertinet)*: in: v. vol. VII l. 777, 67 sq.; *addas e. g.* CIC. ad Brut. 18, 3 ut -o tribunus plebis, -o alio (in) magistratu, -o privatus auctor existeret. OV. trist. 5, 7, 53 l. 64. VET. LAT. I Macc. 8, 14 (rec. V, *sim.* L) in omnibus istis -o portabat diadema (*gr. ἐν πάσι τοῦτοις ... αὐτῶν οὐδὲ εἶς*). inter: CVRT. 6, 10, 5 i. coniuuratos -o me nominat. APVL. met. 3, 2, 4 i. tot milia. al. apud: PLIN. nat. praef. 14 p. 511, 36. AMM. 21, 13, 4 a. Persas -o consiliorum est conscius. 31, 2, 10 -o a. eos arat.

b definitur homo: **a pervaocem appositam:** ① *subst.:*
 ① homo: PLAVT. Amph. 566 p. 510, 44. Asin. 756 alienum h. intro mittat -em. Cas. 244 p. 507, 73. 294 certumst concedere homini nato -i. Merc. 141 h. ego iracundiorem quam te novi -em. Mil. 1411 p. 514, 21. al.; *ceterum v. vol. VI 3, 2884, 42 sqq., ubi addas e. g.* CIC. Verr. I 1 pecuniosum h., quamvis sit nocens, -em posse damnari. ② *quodlibet (exempla selecta inde a LIV.:* -o deus v. p. 507, 15 sqq.): PLAVT. Cas. 181 vicinam -em amo ... magis quam te (*cf. HEMINA hist. 33 -o vicinus con-sedo*). Persa 209 puerum peiorem quam te novi -em (CIC. Phil. 2, 45. MART. 7, 29, 2 quo -o est toto notior orbe p.). ENN. frg. var. 19 cui *Scipioni -o civis neque hostis quivit pro factis reddere opis pretium* (CIC. Verr. II 5, 83 c. Romanus dignus isto negotio -o fuit. Font. 46. Pis. 45 p. 510, 30. al. Ps. CIC. in Sall. 1, 3 NEP. Att. 19, 3. al.). TER. Ad. 529 cliens, amicus ... -o est vobis? (CIC. fam. 1, 5^b, 2. 11, 27, 2 SEN. contr. exc. 4, 1, 3 SEN. amic. p. 28. al.; *cf. p. 513, 60*). CATO orat. 42 -o hoc rex ausus est facere (RHET. Her. 4, 16, 23 bene maiores hoc comparaverunt, ut -em r., quem armis cepissent, vita privarent. al.). CORNELIA epist. frg. 2 -em inimicum (CIC. Verr. II 5, 74 Deiot. 9. al.). SCAVR. or. frg. Ascon. Scaur. p. 25, 6 testis -o est (CIC. Cael. 55. al.). VARRO frg. Non. p. 67, 24 adsiduo -em vindicem voluerunt. rust. 1, 13, 2 si ostiarius est -o. 3, 17, 4 hos piscis -o cocus in ius vocare audet. CIC. Quinct. 68 illud opinor concedant, non procuratorem P. Quincti -em fuisse, sed gratiosum fuisse (*vix ad p. 515, 25*). Verr. II 2, 27 -o umquam reus tam nocens adducetur, qui ista defensione non possit uti (Cael. 29 CAEL. Cic. fam. 8, 8, 1. al.). 2, 36 eum praeter Marcellos patronum, quem suo iure ... appellare posset, habere -em. 2, 106 invenire -em Siculum potuit, qui pro se cognitor fieret? (2, 113 LIV. 27, 5, 4. *cf. Cic. Planc. 22 p. 515, 6. SALL. Iug. 54, 4 -o omnium Numida [Numidarum var. l.]. NEP. Epam. 2, 1 ut -o Thebanus magis [5, 1]. al.*). 2, 188 clamare omnes ex conventu -em umquam in Sicilia fuisse Verrucium (*item c. nom. propr.:* Att. 6, 1, 18 cum post eum consulem -o Cornelius illo vivo censor fuerit. LIV. 45, 41, 12 Paullus ... -o. INSCR. pariet. Palat. II 19 Norbanus hic -o scrips(it)). 5, 81 ut vir accumberet -o praeter ipsum (har. resp. 37 -o v. aspicere non horruit. leg. 2, 41 quom v. -o bonus ab inprobo se donari velit. al. LIV. 9, 16, 19 -o unus erat v. de orat. eqs. VAL. MAX. 5, 3 ext. 2. SEN. epist. 39, 2 -em excelsi ingenii v. humilia delectant. al.). al. BELL. Alex. 74, 4 quem in locum -o sanus hostis subiturus esset (LIV. 24, 15, 5 -em stantem iam vulnerari h. 36, 40, 6. al.; *cf. l. 25*). LIV. 3, 66, 5 -o vindex. LEX Quinctia (Frontin. aq. 129, 5) si curator aquarum -o erit. de Germ. tab. Heb. 33 si qua (in) tribu senator (ne)mo er(it) a)ut si -o eq(ues) erit eqs. (VAL. MAX. 2, 2, 1 -o s. [nullus var. l.]). COD. Iust. 7, 63, 5, 6 -i parti licere. al.

② *adi. vel part. pro subst. adhibitum (hic illic fort. praedicative)*: ① *abundanter sim., ut negatio amplius praedicetur*: PLAVT. Amph. 833 ut mihi extra unum te mortalis -o corpus corpore contigit (VARRO Men. 426 CIC. rep. 2, 17. Tusc. 3, 59 [vers.] m. -o est, quem non attingat dolor [*cf. Eur. frg. 757, 2 οὐδεις ... βοστών*]). Lael. 18 Ivv. 13, 76. al.). Most. 402 tamquam si intus natus -o in aedibus habitet (451 p. 513, 57. Pseud. 297. Rud. 970 p. 506, 17. *cf. l. 17; aliter p. 510, 11. 513, 72*). CIC. Tusc. 5, 105 -o de nobis unus excellat (*[vertit Heraclit. frg. 121 ἡμῶν μηδὲ εἶς ὀνήστος ἔστω]*). OV. trist. 5, 7, 53 u. in hoc -o est populo, qui forte latine ... reddere verba queat. LIV. 2, 6, 3 quia -o u. satis dignus regno visus sit. 3, 12, 4 -em u. esse, cuius magis opera eqs. al.). LVCR. 5, 6 quis ...? -o, ut opinor, erit mortali corpore cretus (*opp. 8 deus. cf. DRAC. laud. dei 1, 750 -o valet narrare creatus ... facientis opus*). CE 1823, 1 (*saec. II/III*) -o mihi fuit formosior ulla (PS. RVFIN. Ios. bell. Iud. 3, 473 p. 731 nostras ... manus -o umquam toto orbe hostis ullus evasit [*gr. οὐδὲν εἶς τοῦτο τῶν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης*]). ② *cetera exempla*: PLAVT. Artem. frg. 1 -o hic adest superstes. Cist. 370 quem ... ego amem, alius -o est (Pseud. 26 [*c. nisi, ut al., v. p. 506, 29 sqq.*]). 120 TER. Andr. 750 Eun. 680 Ad. 353. CATO orig. 83 si a. ... -em repperis, me licet ad hoc periculum utare. CIC. inv. 2, 24 si demonstrare poterit a. -i causam fuisse faciendi.

Quinct. 76 p. 508, 53. al. CASS. Cic. fam. 11, 2, 2 LIV. 3, 45, 2. al.; *plur. alii v. p. 515, 53*). Most. 1072 alter hoc Athenis -o doctior dici potest (VELL. 1, 16, 5 PLIN. nat. 2, 91 IREN. 1, 11, 4. HIER. p. 514, 27. al.). Stich. 208 curiosus -o est, quin sit malevolus (TER. Eun. 553 p. 511, 8). Trin. 946 pudicum -em. VARRO Men. 122 -o aegrotus quicquam somniat tam infandum. rust. 1, 2, 8 -o ... sanus debet velle impensam ... facere in culturam (2, 3, 5 CIC. dom. 83. SEN. benef. 4, 19, 1 p. 512, 53. COLVM. 1, 3, 2. al.). frg. Gell. 13, 17, 3 Praxiteles, qui ... -i est paulum modo humaniori ignotus. RHET. Her. 4, 4, 6 isto modo selegere rudis quidem -o potest, sed sine summo artificio multi (Innonemo var. l.]. 4, 4, 7 bis). CIC. Quinct. 31 nostro loco natus ([*v. p. 506, 51*]). SVLP. SEV. chron. 1, 21, 6 ultra xx annos n.). Verr. II 1, 38 -o umquam sapiens proditori credendum putavit (fam. 6, 3, 3 SALL. Catil. 11, 3 TERT. adv. Marc. 1, 4, 6. al.). Font. 35 cum laedat -o bonus (Pis. 45 l. 30. al. SALL. Catil. 33, 4. al.). al.

③ *pron. relat.:* TERT. apol. 11, 12 quicumque similes sunt alicuius dei vestri, quem -em integrum a crimine ... probare poteritis, nisi hominem negaveritis.

β per enunt. relat. (fere c. indicativo; enunt. relat. consec. v. p. 511, 3 sqq.): PLAVT. Aul. 196 -i credo, qui large blandust dives pauperi. Merc. 520 p. 507, 2. Poen. 1338 decipitur -o ..., qui suis amicis narrat recte res suas. TER. Eun. 487 -o posset, sat scio, qui haberet qui (*abl.*) pararet alium *servum*, hunc perpeti. TRAG. inc. 147 -o pius est, qui pietatem (colit infortuni metu) (*suppl. Bothe*). LVCL. 345 -o, qui culpata Homerum, perpetuo culpata, neque quod dixi ante 'poesin'. RHET. Her. 3, 5, 8 virtutibus uti -em posse, qui suas rationes in tuto non conlocarit (CIC. Verr. II 5, 65 iudex esse bonus -o potest, qui suspicione certa non movetur. Caecin. 91 deiici -o potest, qui non possidet. al. VAL. MAX. 5, 10 ext. 3 mori -em solere, qui non vixerit. al.; *cf. p. 511, 11 sqq. 29 sqq. 49 sqq.*). CIC. Flacc. 97 -o erit tam iniustus, qui me audierit, sit modo liber et civis, (*quin eqs.*) (*ad p. 511, 55*). Pis. 45 -o bonus, -o denique civis est - qui modo se civem esse meminerit-, (*qui vos non oculis fugiat*) (*[ad p. 511, 25]*). Q. CIC. pet. 27 -o erit, ... - in quo m. aliquid sit-, (*qui hoc tempus ... praetermittat*) (*[ad p. 511, 25]*). BELL. Alex. 49, 3 -o erat, qui m. aliquam iacturam facere posset, (*quin [qui var. l.] ... in reos referretur*) (*[ad p. 511, 55]*). off. 2, 38 -o ... iustus esse potest, qui mortem ... timet. al. Q. CIC. pet. 51 excitanda nobis sunt, quae adhuc habuit -o, qui (*qui(n) Manutius*) idem splendidorum hominum voluntates haberet. PVBLIL. sent. N 44 -o in mature moritur, qui moritur miser. al.

γ per gen. qual. (cf. p. 508, 26): SEN. dial. 12, 13, 7 sciebat -em id ausurum puri oris. COD. Iust. 6, 15, 1 (*a. 224*) si *bona* ad prioris necessitudinis -em iure pertinuerunt eqs.

2 plenitudo sim. negationis: **a augetur (v. etiam p. 508, 14 sqq. 63 sqq. 509, 16 sqq. 57 sqq.)**: **a per adverbium**: PLAVT. Amph. 566 quod -o umquam homo antehac vidit (*item seq. umquam continuo*: TVRPIL. com. 199 CIC. Quinct. 99. Verr. II 1, 38 l. 12. 2, 27 p. 509, 37. al. CE 67, 4 [*saec. I a. Chr.*] -e [*dat.*] u. debui. *et saepe; separatur* umquam: PLAVT. Persa 211 -o homo u. ita arbitratust. TER. Hec. 281 p. 506, 41. CIC. Cluent. 41 -o illum ... tutorem u. ... scripsit. Phil. 2, 36 -o credit u. de orat. 3, 52 -o enim u. eqs. al.). Asin. 111 profecto -o est, quem ... metuam (*al., v. vol. X 2, 1675, 48 sqq.*). CIC. Verr. II 3, 218 omnino ego -em video praeter istum (*al., v. vol. IX 2, 601, 3 sqq. 29 sqq.*). Tusc. 1, 9 -o ergo non miser. :: prorsus -o (*al., v. vol. X 2, 2157, 19 sqq.*). Att. 15, 20, 4 utique alii -i (TERT. adv. Hermog. 17, 1 [2] -o u. PORPH. Hor. sat. 1, 6, 10 -o est u. al.). IREN. 2, 14, 5 in totum (3, 19, 2). PEREGR. Aeth. 41 penitus -o ieiunat (*al., v. vol. X 1, 1081, 30 sq.*). **β per pron. quisquam**: PLAVT. Cas. 1008 lepidiorem uxorem -o q., quam ego habeo, hanc habet (*q. -o uxorem A*). Persa 648 p. 506, 36. Pseud. 808 p. 505, 51. TER. Hec. 67 p. 514, 60 (DON. *ad loc.* 1 abundat 'quisquam'). Eun. 226 p. 506, 38. 1032 p. 506, 63. CATO orig. 98 quod eorum -o q. quicquam mihi ignotus est. SVET. Cal. 3, 1. GELL. 9, 10, 4 -em q. alium. al.

b restringitur: PLAVT. Men. 264 -o ferme huc sine damno devortitur (GELL. 2, 20, 8 SIDON. epist. 4, 13, 4). CIC. Verr. II 4, 115 -o fere vestrum est, quin eqs. (*al., v. vol. VI 1, 496, 2 sqq.*). Pis. 55 dico venisse paene -em (SEN. contr. 9, 2, 16. suas. 6, 12 [*add. Gertz, fere Håkanson*]). 7, 1). PLIN. epist. 1, 13, 5 prope (*al., v. vol. X 2, 1965, 12 sq., ubi deleas* Ivv. 9, 106). CELS. dig. 41, 2, 18, 2 quamquam id, *quod emerim*, -o dum attigerit. PAUL. NOL. epist. 5, 14 -o propemodum.

B adhibetur pro adi.: **1 usu vario:** v. p. 507, 35 sq. 46. 509, 15 sqq.; *dub. an agnoscendum sit* CIC. Verr. II 2, 106 cognitorem adscribit Sthenio; quem? ... Siculum, in quo aliquis splendor ... esset? -em (minime *recc.*). **2 c. acumine indicator aliquis nullius momenti esse, sc. deus -o:** TERT. nat. 2, 2, 8 Epicurei *d. existimant* otiosum et inexercitum et, ut ita dixerim, -em (*sim., sed c. additamento*: apol. 47, 6 -em rebus humanis). adv. Marc. 1, 8, 1 quem *d. Marcionitarum* tantis retro saeculis -em et ipsa ignorantia antiquum quidam Iesus Christus ... revelaverit (*de*

eodem: 1, 28, 1 o d. usquequaque perversum, ... in omnibus vanum, atque ita -em! 2, 1, 2 quod -o sit d. ille, qui creatori superducitur).

C cum enunt. relat. consec. q. d. (c. coniunctivo praeter l. 40; aliter p. 510, 18sq.), quod inducit: **1** qui: **a** c. verbis variis (praecipue reperiendi, existendi sim.; cf. p. 513, 57sq.): NAEV. trag. 58 -em vidi, qui numero sciret *eqs.* PLAVT. Poen. 1348 miratus fui -em venire, qui istas adsereret manu. Trin. 543 Syrorum ... -o exstat, qui ibi sex menses vixerit. TER. Eun. 553 -emne curiosum intervenire nunc mihi, qui me sequatur *eqs.* POMPON. Atell. 9 -o, qui a te recipiat, reperibitur. CIC. Quinct. 62 -em extitisse, qui Quinctium iudicio defenderet. 98 quem praeter te appellet, habet -em. Verr. II 1, 68 inventus est -o, cuius non haec et sententia esset et oratio *eqs.* (Cluent. 193 -o ex tot hospitibus inventus est, qui non contagionem aspectus fugeret. Planc. 2 video ... hoc in numero -em, cui mea salus non cara fuerit. *al.* LIV. 5, 11, 15 -em in contione stare, qui illo die non caput *quorundam* ... sit exsecratus. *al.*; cf. p. 510, 25sq.). 2, 36 et 106 p. 509, 39sq. *al.* CAES. civ. 3, 20, 4 hoc qui postulare, reperiatur -o. HIRT. Gall. 8, 36, 1 -em ... refugisse in castra, qui de accepta calamitate nuntium Drappeti perferret. PROP. 2, 30, 31 si -o exstat, qui vicerit Altit arma *eqs.* LABEO dig. 22, 2, 9 quamvis eo die ... -o vixerit, qui eam pecuniam deberet. *al.* **accedit tam c. praedic. (cf. etiam l. 44sq. 58 sqq.):** CIC. Verr. II 4, 7 quorum -o sibi t. vehemens ... visus est, qui ex illo sacrario quicquam ... attingere auderet. 4, 44 -o inventus est t. amens, qui illud argentum ... eriperet, -o t. audax, qui posceret, -o t. inpudens, qui postulare, ut venderet. *al.*

b c. esse (supplendo l. 36sq.): **a** exempla varia (selecta inde a CIC.): PLAVT. Asin. 111 p. 510, 49. TER. Haut. 574 -o est meorum amicorum hodie, apud quem expromere omnia mea occulta ... audeam. CATO orig. 95^b si -o esset homo, quem vereremur, quidquid luberet, faceremus. RHET. Her. 4, 24, 33 -o est, qui sibi non turpe putet istius amicum nominari (CIC. inv. 1, 48 -o est, qui non liberos suos ... beatos esse cupiat. *al.* OV. trist. 5, 7, 15 in quibus est -o, qui non coryton ... gerat. LIV. 21, 43, 17. *al.*; cf. p. 510, 25sq.). *al.* CIC. S. Rosc. 130 -o est ..., qui nesciat *eqs.* (Cluent. 187 quod -o est Lariatium qui n. Catil. 1, 15 QUINT. inst. 9, 4, 32. *al.*, v. etiam l. 39). Q. CIC. pet. 7 ut -o sit, qui audeat dicere *eqs.* CATVLL. 81, 1 -one in tanto potuit populo esse ... bellus homo, quem *eqs.*? PLIN. nat. praef. 14 -o apud nos, qui idem temptaverit, -o apud Graecos, qui unus omnia ea tractaverit (sc. est *suppl. ut:* CAEL. AVR. acut. 3, 15, 122 'canes' non fuisse -o, qui[s] dicere audeat. MAX. TAVR. 9, 2 -o [est *add. pars codd.*], qui nesciat [sim. 81, 3. 85, 3]). VLP. dig. 5, 3, 20, 9 -o est, qui ambigit. *al.* in *comparatione:* PLAVT. Cist. 370 p. 509, 72. ENN. frg. var. 22 -o est, qui factis aequiperare queat. TER. Andr. 963 p. 508, 15. Eun. 561 -ost [hominum], quem ego nunc[iam] magis cuperem videre quam te (C. om. *A ante corr.*, omnium *cect.*). 757 -ost hominum, qui vivat minus. *al.* **β** -o tam, tantus, adeo c. praedic. (vel gen. vel abl. qual.) esse, qui (cf. l. 20sq.): CATO orat. 186 -o opinor tam insanus esset, qui iudicaret meliorem esse Gellium quam Turium. CIC. inv. 2, 27 demonstrandum erit defensori -em tantae esse stultitiae, qui tali in re possit veritatem ignorare. Cluent. 64 -o erit tam iniquus Cluentio, qui mihi non concedat *eqs.* (Catil. 1, 30 intellego ... -em tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, -em tam improbum, qui non fateatur. *al.* NEP. Mil. 8, 4 ut -o tam humilis esset, cui non ad eum aditus pateret. *al.* LIV. 32, 20, 6 cum ... -o tam hebes sit, qui ignorare possit *eqs.* QUINT. decl. 251, 1 -em adeo fore alienum a bonis moribus credo, qui dubitet *eqs.* *al.*

2 quin usu relat., ut valeat fere i. q. 'qui non' (sed paulo aliter l. 58), sc. c. verbo esse (reperiri l. 65, adesse l. 66; aliter p. 514, 60sq.; cf. Fleck, *Lalies* 28, 2008, 255 sqq.): PLAVT. Stich. 208 p. 510, 4. ENN. scaen. 25 -o est tam firmo ingenio ..., q. refugiat timido sanguine atque exalbescat metu (VARRO Men. 236 -o est t. negligens, q. summa diligentia eligat asinum, qui suam saliat equilam. CIC. leg. agr. 3, 8 -o est t. inpudens istorum, q. agi secum praeclare arbitretur. *al.* CAES. Gall. 6, 39, 3 SALL. Iug. 63, 7. *al.*; cf. CAES. civ. 1, 69, 3 -o erat adeo tardus ..., q. statim castris exeundum ... putaret). LVCIL. 20 p. 507, 13. CIC. S. Rosc. 55 -o nostrum est ..., q. sciat tibi inimicitias cum Sex. Roscio nullas esse. 154 vestrum -o est, q. intellegat *eqs.* Verr. II 2, 88 repertus est -o, q. mori diceret satius esse. de orat. 1, 116 adest ... -o fere, q. (qui (non) *var. ll.*) acutius ... vitia in dicente quam recta videat. *al.* Q. CIC. pet. 13. *al.*

D de modo, quo enuntiata eorumve partes iunguntur: **1** post negationem per -o expressam inducuntur nova, in quibus: **a** negatio pergit: **a** iunguntur partes eiusdem enunt. per coniunctiones tam negativas quam affirmativas: *passim.* nota neque (nec) praepositam: TER. Haut. 64 agrum in his regionibus meliorem n. preti maioris -o habet (*aliter explicat* SERV. Aen. 2, 247 duae negativae facerent unam confirmativam, licet Terentius graeco more dixerit: '...'. v. etiam SCHOL. Ter. Bemb. *ad loc.* -o: pro quisquam). Eun. 1078 magis opportunus nec magis

ex usu tuo -o est (*aliter explicat* DON. *ad loc.* 1077, 1 locutio est ex negativis tertia [affert p. 511, 72]).

β iunguntur enunt. sequentia, in quibus: **①** is, de quo negatio fit, ex enunt. priore intellegitur; iunctura fit: **Ⓐ** per coniunctionem: **①** negativam: nec, neque (neque ... neque v. p. 513, 56 sqq.): PLAVT. Amph. 238 fugam in se ... -o convertitur nec recedit loco, quin statim rem gerat (*item seq. persona tertia sing.*: Curc. 33 -o hinc prohibet nec vetat, quin *eqs. al.* ENN. frg. var. 17 -o me lacrimis decoret nec funera fletu faxit. *al.*). SEN. nat. 1, 3, 10 -o nostrum solem moveri videt nec ire crederemus, nisi appareret isse (*item seq. persona prima plur.*: PLIN. nat. 10, 61 -o vidit agmen discedentium ciconiarum, cum discessurum appareat, nec venire, sed venisse cernimus). VET. LAT. Matth. 9, 16 (cod. 3, *sim. al. et* VVLG.) -o ... committit commissuram panni rudis in vestimentum vetus ..., neque mittunt vinum novum in utres veteres (*gr. οὐδέεις*). IV Esdr. 14, 36 ad me ... -o accedat nunc neque requirent (-rat *var. l.*) me. non modo ..., sed ne ... quidem (cf. l. 50): CIC. ac. 2, 77 -o umquam superiorum non m. expresserat, sed ne dixerat q. *eqs.* Tusc. 2, 34 quorum non m. -o exclamavit umquam, sed ne ingemuit q. sed nec: VET. LAT. I Tim. 6, 16 (Tert. adv. Prax. 15, 2) *deum*, quem -o vidit hominum, sed nec videre potest (*gr. οὐδέεις ἀνθρώπων οὐδέ, Vulg.* nullus hominum).

② *aliam*: **Ⓐ** aut, vel, -ve (cf. p. 513, 69sq.): CIC. part. 104 -o ... eius, quod negat factum, potest aut debet aut solet reddere rationem. fin. 1, 32 -o ... ipsam voluptatem ... aspernatur aut odit aut fugit. TAC. ann. 14, 43, 2 quas *insidias* -o prohibuit aut prodidit. TERT. adv. Marc. 4, 29, 7 -o sua furatur aut suffodit. VLP. dig. 37, 1, 3, 4 si -o petat vel adgoverit bonorum possessionem *eqs. al.* aut ... aut: LIV. 24, 5, 14 consciorum -o ... aut latuit aut fugit. 24, 20, 14 p. 515, 43. SEN. dial. 11, 14, 3 -o non ex istis ... viris aut desiderio suorum tortus est aut a suis ... desideratus est. epist. 7, 2 -o non aliquid nobis vitium aut commendat aut inprimit aut nescientibus adlinit. TAC. dial. 36, 6. *al.* **Ⓑ** -que, atque *sim.* (cf. l. 44sq.): AETNA 10 cum domitis -o Cererem iactaret in arvis venturisque malas prohiberet fructibus herbas. PLIN. paneg. 38, 3 -o recentem ... orbitatem ad computationem vocet cogatque patrem, quid reliquerit filius, scire. PORPH. Hor. epist. 1, 20, 9 -o te amabit atque describet. *al.*

Ⓑ per *asyndeton*: PLIN. nat. 7, 83 Milonem athletam, cum constitisset, -o vestigio educebat, malum tenenti modo (-o *var. l.*) digitum corripbat.

Ⓐ alterum pron. additur: **Ⓐ** vox -o iterata: CIC. leg. agr. 2, 19 quod -o imminuit, -o mutavit. har. resp. 37 quod quidem sacrificium -o ante P. Clodium omni memoria violavit, -o umquam adiiit, -o neglexit, -o vir aspicere non horruit. *al.* NEP. Hann. 5, 4 -o ei in acie restitit, -o adversus eum ... castra posuit. SEN. contr. 1 praef. 13 -o plus ingenio suo imperavit, -o plus indulsit. *al.* et -: VET. LAT. Luc. 5, 36 sq. (cod. 2, *sim. al. et* VVLG.) -o commissuram a vestimento novo addit in vestimentum vetus ... et -o mittit vinum novum in utres veteres (*gr. bis οὐδέεις*). Rom. 14, 7 (cod. 75, *sim. al. et* VVLG.) -o ... nostrum sibi vivit et -o sibi moritur (*gr. bis οὐδέεις*). *al.* **Ⓑ** quisquam c. negatione (quis l. 56; cf. etiam p. 509, 4): CIC. inv. 1, 2 -o nuptias viderat legitimas, non certos q. aspexerat liberos. Verr. II 1, 111 non modo -o edixit, sed ne metuit quidem q., ne quis ediceret (CAES. Gall. 5, 43, 4. cf. l. 16). fin. 1, 32 -o ... ipsam voluptatem ... aspernatur ..., neque porro q. est, qui *eqs.* (SEN. benef. 4, 19, 1 deos -o sanus timet ... nec q. amat, quos timet. 7, 30, 2. VET. LAT. Matth. 22, 46 [cod. 3, *sim. al. et* VVLG.] -o poterat respondere ei verbum n. ausus est q. ... eum amplius interrogare [*gr. οὐδέεις*]. *al.*) quis (cf. LIV. 26, 34, 7 ita ut -o eorum civis Romanus ... esset, neve q. *eqs.*): VET. LAT. Matth. 11, 27 (cod. 3 = VVLG., *sim. al.*) -o novit filium, nisi pater, neque, (et cod. 8) patrem q. novit, nisi filius (*gr. οὐδέεις*).

Ⓒ nullus: AMBR. hex. 6, 8, 48 -o tendit retia, laqueum n. abscondit. VVLG. Ier. 8, 6 -o, quod bonum est, loquitur, n. est, qui agat paenitentiam super peccato suo. AVG. serm. 301A, 9 coll. Morin p. 89, 11 -o ibi intrat in theatrum, n. ibi turpis remansit. *al.*

b negatio tollitur, corrigitur *sim.*; sequitur: **a** coniunctio: **①** sed: **Ⓐ** exempla varia: *seq. tertia persona sing.*: CIC. Q. Rosc. 28 -o ... illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat. Verr. II 1, 20 ut ... -o istum comperendinatum, sed condemnatum iudicaret. Sull. 63 -o iudicium reprehendit ..., sed legem. *al.* NEP. Eun. 13, 2 -o Eumene vivo rex appellatus est, sed praefectus. LIV. 8, 32, 17 -em id Q. Fabio ... vitio versurum, sed dictatori. 10, 19, 3 -em quaesiturum, quae verba Appi, sed quae fortuna exercitus fuerit. *al.* *seq. tertia persona plur.*: LIV. 38, 6, 9 -o eruptionibus ... in stationes hostium, sed dispositi per muros ... ex tuto pugnabant. VITR. 8, 3, 6 e quibus *salientibus* bibit -o ..., sed lavationibus ... utuntur. COD. Theod. 8, 5, 66 pr. -o ducum ... itineribus faciendis cursu adque angariis ipse sive suum utatur officium, sed expeditionem militarem iumentis propriis exsequantur.

tur. *seq. alia persona*: VET. LAT. Tim. I 4, 12 (cod. 75, *sim. al. et VVLG.*) -o tuam adulescentiam contemnat, sed figura esto fidelibus (*gr. μηδέεις*). HIER. hom. Orig. in Luc. 7 p. 46, 13 -o vestrum formidet ..., sed sequimini ... Iesum. **ⓑ** *post sed pronomen sim. ponitur*: CIC. inv. 2, 6 ut -o illorum praecepta ex ipsorum libris cognoscat, sed omnes ... ad hunc ... revertantur (SEN. contr. 1, 2, 1 ^a -o ... mihi virginitatem eripuit'; sed o. quasi erepturi venerunt, sed o. quasi eripuissent recesserunt. PETRON. 44, 17 -o ... caelum caelum putat, -o ieiunium servat, -o Iovem pili facit, sed o. opertis oculis bona sua computant. VET. LAT. II Tim. 4, 16 [cod. 75, *sim. al. et VVLG.*] -o adfuit mihi, sed o. me dereliquerunt [*gr. οὐδέεις*] *al.*). CYPR. epist. 64, 2, 1 -o consensit, sed universi potius iudicavimus *eqs.* (HIST. AVG. Pesc. 10, 3 iussit vinum in expeditione -em bibere, sed aceto u. esse contentos). PEREGR. Aeth. 28, 4 -o ... exigit, quantum debeat facere, sed unusquisque, ut potest, id facit (COD. Theod. 1, 9, 1 ad ducenam ... -o suffragio, sed per laborem u. perveniat. 12, 1, 111. *al.*). *al.*

ⓐ -que, ac, et: CAES. civ. 3, 93, 6 ut eorum -o consisteret omnesque conversi ... loco excederent. HOR. sat. 1, 1, 108 -on, ut avarus, se probet ac potius laudet diversa sequentis? (*sic codd. plerique, def. e. g. Rudd, The satires of Horace, 1966, 274 sq.*; qui -o, ne non var. ll., -o est *Shackleton Bailey, alii alia*). LIV. 44, 38, 5 *id* -em vestrum nec ante ignorasse, et hesterno die explicatam intuentes aciem animadvertisse certum habeo. SEN. benef. 6, 41, 1 -o ... libenter reddit, quod invitus debet, et, quod apud se esse non vult, onus iudicat esse.

ⓓ at, autem, tamen: LVCR. 4, 610 cernere -o saepe supra potis est, at voces accipere extra. SEN. epist. 83, 9 ebrio secretum sermonem -o committit, viro autem bono committit. *ibid. iterum. in enunt., quod coniunctio inducit, pron. sim. ponitur*: VARRO ling. 8 frg. Gell. 2, 25, 9 'sentior' ... -o dicit ..., 'adsentior' tamen fere omnes dicunt. APVL. flor. 17, 3 cupere -o nisi vere [putem] potest, potest autem quisvis falso gloriari. AVG. c. acad. 1, 5, 14 -o sapiens miser; omnis autem homo aut miser aut beatus. *al.*

ⓔ aut: CIC. Balb. 27 p. 508, 56. Att. 14, 20, 3 ducem ... aut -o sequetur aut ii sequentur, qui facile vincantur.

ⓕ *asyndeton adversativum (specimina pauca)*: **ⓐ** *seq. pron. sim.*: PLAVT. Cist. 783 -o exhibit, omnes intus conficiunt negotium (CIC. Cluent. 41 -o *illum* convivio dignum iudicabat; o. aspernabantur. Sest. 111 te -o tuorum videre vult, o. ... congressum tuum fugiunt. *al.*; cf. l. 5 sqq. 17. 29. 31). Rud. 980 quom ... pisces prolati sient, -o emat: suam quisque partem piscium poscant (*Priscianus, poscat codd.*) sibi. AVG. serm. 32, 6 verba numerare -o potest; litteras quisvis potest.

ⓑ *seq. verbum tantum*: **ⓐ** *plur.*: ENN. scaen. 244 quod est ante pedes, -o spectat, caeli scrutantur plagas. CIC. Planc. 44 respuerit aures, -o agnosceret, repudiarent, (-retur, audiretur var. ll., *del. Wunder*). Tusc. 1, 30 -o ... maeret suo incommodo: dolent fortasse et anguntur. LIV. 26, 2, 10 ut -o eorum *servorum* generis ... sui memor in acie esset, praesidio, ((ut) p. *Walsh*) sociis, hostibus terrori essent. SEN. contr. exc. 4, 1, 3 -o sibi ipse finem flendi facit; pudet illos desinere, cogi volunt. SEN. dial. 10, 8, 2 congiaria homines carissime accipiunt ...; -o aestimat tempus; utuntur illo laxius quasi gratuito. *al.* **ⓑ** *sing.*: HOR. sat. 1, 1, 1 qui fit ..., ut -o ... illa *sorte sua* contentus vivat, laudet diversa sequentis? SEN. benef. 1, 14, 3. dial. 10, 15, 1 p. 516, 32. epist. 123, 3 quidquid vult habere -o potest, illud potest, nolle, quod non habet. TAC. hist. 2, 52, 2 -o privatim expedito consilio, inter multos societate culpae tutor. *al.*

2 *exponitur expresse aliquid, quod iam negatio per -o expressa continet*: **a** *respicitur homo, de quo negatio fit*: **a** neque (nec) ... neque (nec): PLAVT. Most. 451 natus -o in aedibus servat, n. qui recludat n. [quis] respondet (*item c. pron. relat.*): TER. Ad. 291 -em habeo, ... nec quem ad obstetricem mittam, nec qui accersat Aeschinum). TER. Eun. 147 habeo hic -em n. amicum n. cognatum. CIC. S. Rosc. 22 qui -em n. servum n. libertum improbum habeat. nat. deor. 1, 121 p. 507, 14. *al.* LIV. 9, 1, 7 -em n. populum n. privatum fugio. VELL. 2, 37, 4 praefatus -em alium n. Romanum n. ullius gentis virum futurum fuisse *eqs.* SEN. epist. 108, 33 ait ... Ennius (v. p. 509, 25) -em potuisse Scipioni n. civem n. hostem reddere operae pretium. IREN. 2, 28, 6 prolationem istam ... -o novit, (non Valentinus, non Marcion, n. Saturninus, n. Basilides, n. angeli, n. archangeli, n. principes, n. potestates, nisi solus *deus* (i. ad p. 514, 9). COD. Iust. 7, 33, 12, 3^b -o posthac dubitet n. inter praesentes n. inter absentes *eqs.* *al.* **ⓑ** *aut ... aut (vel ... vel l. 74)*: CIC. Quinct. 49 non -o aut ignominia affectus aut iudicio turpi convictus bonis ... suis utitur. CAES. civ. 3, 61, 2 -o aut miles aut eques a Caesare ad Pompeium transierat. BELL. Alex. 53, 5 -o ... aut in provincia natus ... aut diuturnitate iam factus provincialis ... non ... consenserat. EDICT. Theodor. 34 -o aut Romanus aut barbarus rem petat alienam. COD. Iust. 1, 3, 53, 4 -e vel iudice vel alia quacumque persona hoc audente contemnere. **γ** ne ...

quidem: CIC. Sull. 6 -o, ne hic q. Q. Hortensius. dom. 105 -em, ne illum q., qui caecus est factus. Pis. 55 dico venisse paene -em, ne de officiosissima q. natione candidatorum. *al.* LIV. 3, 6, 7 cum obvius -o ne inermis q. fieret. SEN. dial. 1, 4, 3 -o sciet quid potueris, ne tu q. ipse.

ⓐ *non ... non*: TERT. praescr. 26, 6 *apostoli* -em ... verebantur, non Iudaeorum vim, non ethnicorum (*nisi enunt. expanditur per non, ut fort. virg. vel. 1, 1 veritatem, cui -o praescribere potest, non spatium temporum, non patrocinia personarum, non privilegium regionum*). IREN. 2, 28, 6 p. 513, 66. ANTH. 412, 3 -o tuos fugiet, non vir non femina, dentes. AMBR. obit. Valent. 48. *al.*

ⓑ *cetera exempla*: **a** neque ... neque: CIC. Verr. II 1, 16 -i meus adventus labori aut sumptui n. publice n. privatim fuit. *al.* NEP. Att. 6, 3 -em n. suo nomine n. subscribens accusavit. LIV. 38, 50, 11 *constabat* -em unquam n. melius n. verius laudatum esse. ASCON. Mil. p. 33, 21 Pompeium respondisse -i se n. petendi n. desistendi auctorem esse. *al.*

ⓑ *non ... non*: CIC. Balb. 58 -em unquam alterius rationis ac partis non re, non verbo, non vultu denique offendit. LIV. 3, 11, 6 ut -o non lingua, non manu promptior in civitate haberetur.

E *de negationibus duplicatis*: **1** *negatio abundat; accedit*: **a** *particula vel pron. negativum*: non: PLAVT. Mil. 1411 iura te (non) nociturum esse homini de hac re -i (i. *om. A*). ENN. scaen. 139 lapideo sunt corde multi, quos non miseret -is. VET. LAT. IV Esdr. 3, 31 l. 43. CE 112, 4 (*saec. II?*) post tantos sumptus non fruitus -e funeravit natus. TAB. devot. Audollent 252, 38 (*Carthagine; saec. II/III*) *von ληγερ νημνεμ*. OPTAT. 1, 8, 2 -o non est, qui, non habeat carnem (i. *om. cod. ant.*). app. 1 p. 195, 32 non vidi accipere -em. HIER. tract. in psalm. I p. 207 l. 181 ex ista civitate, nisi dominus, victor non exiit -o alter.

al. nec, neque (cf. *explic. antiquas p. 511, 72 sqq.*): PLAVT. Vid. 81 egentiore (...)-em neque (*Studemund*; atque *cod.*, aequae *Lindsay*) esse cred(o neque fuisse) neque f(o)re (*item* neque [nec] ... neque [nec]: CIC. Quinct. 88 qua ratione ex tot creditoribus -o nec tum idem fecerit neque nunc contra dicat omnesque pro P. Quinctio pugnent. *al.* ALF. dig. 28, 5, 45 respondit -em ex alterius facto hereditati n. alligari n. exheredari posse. *al.*; *aliter, sc. negatione plenius exposita, l. 11 sqq. p. 513, 56 sqq.*) FLOR. epit. 2, 15, 14 qua -o illos nec evadere posse credebat. VET. LAT. Is. 63, 3 (Tert. adv. Marc. 4, 25, 11 [10]) nec de nationibus ... -o (*gr. οὐκ, Vulg. non est vir; fort. elliptice*). COD. Iust. 3, 37, 1, 1 (*a. 213*) ut post litis contestationem -o nec (*om. pars codd.*) partem suam ... alienare possit. TAB. devot. Audollent 221, 7 (*Carthagine; saec. II/III*) nec (*sic dub. Kropp*) -o potes(t) illos (*i. illoc?*) venire. VEN. FORT. carm. 6, 8, 26 si -o foris, -o nec intus erat. 9, 2, 64 ibimus hinc omnes, -o nec inde redit. nihil: LVCIL. 551 proprium ... nil -em habere. PETRON. 42, 7 -em n. boni facere oportet. 76, 3 -i ... n. satis est. VET. LAT. IV Esdr. 3, 31 non significasti n. -i (memini var. l.), quomodo debeat derelinqui via haec. VLP. dig. 39, 2, 24 pr. -e n. faciente.

OPTAT. app. 1 p. 195, 2 pauperes non acceperunt? dixerunt: '-o n. accepit' (*sim. p. 196, 28. 37.*). nullus: CIC. Verr. II 2, 60 debebat Epicrates nummum (nullum, -i (i. *om. cod. vet.*)). Q. CIC. pet. 20 quem ad modum -i (memini var. l.) illorum molestus nulla (ulla *Muretus*) in re umquam fuis-ti. ne: TIB. 3, 13, 8 ne legat id -o (venio *codd. meliores*) quam meus ante velim. QVEROL. p. 12, 24 ne credideris -i. numquam: SCAVR. gramm. VII 25, 11 -o ... n. (um- *edd. plerique*) tam insulse per u artubus dixerit. VET. LAT. IV Esdr. 7, 105 n. -o pro aliquo rogabit. CARM. inscr. Tun. Merlin 1107, 3 (*saec. II/III*) pue(r) disciplina -i n. inrever(ens).

CHIRON 451 quam *causam* n. -o scripsit. SYMPH. 94, 2 quod n. -o negavit. **b** *verbum negativum*: VARRO frg. Non. p. 532, 12 quod a rege munera eorum noluerit -o accipere (*Non. ad l. negativas duas pro negativa una accipiendas Varro monstravit*). VET. LAT. II par. 18, 30 (cod. 109) nolite debellare -em nisi regem Israel tantum (*gr., Vulg. aliter*).

2 *negatio per alteram tollitur*: **a** *usu vario*: **a** *exempla varia selecta*: TER. Hec. 67 -o illorum quisquam ... ad te venit, quin ita paret sese, abs te ut ... suam voluptatem expleat (CIC. Verr. II 4, 7 -o Messanam cum imperio venit, q. viderit *signa quaedam*. Vatin. 39 si -o aspici, q. ingemescat, -o mentionem facit, quin exsecratur. fin. 5, 49 [vers.] -o haec umquam est transvectus caerulea cursu, q. prius adstiterit [vertit *Hom. μ 186 οὐ ... πῶ τας*] *al.*; cf. p. 505, 67 sq. 69. 511, 55 sqq.). GRACCH. or. frg. Gell. 11, 10, 2 -em nostrum invenietis sine pretio huc prodire (CIC. S. Rosc. 84 ut ad maleficium -o conetur s. spe atque emolumento accedere. *al.* CAES. Gall. 1, 36, 6 -em secum s. sua pernicie contendisse. *al.*). NOVIVS Atell. 20 puerum mulieri praestare (ne)scit, ([*Bothe, noenu scis Ribbeck*]). CIC. Verr. II 3, 63 Ov. trist. 1, 1, 112 Pont. 1, 7, 40. *al.*) CIC. Q. Rosc. 18 quod -o nisi aut honestissimum aut amicissimum facere consuevit (dom. 59 quem ... -o n. lacrimantem ... vidit. *al.* VARRO ling. 9, 47, rust. 1, 62 -o fructus condit, n. ut pratam. *al.*; cf. p. 506, 13 sqq.). Verr. II 1, 1 -em vestrum ignorare arbitror, iudices, *eqs.* (2, 111 Cluent. 46. *al.* LIV. 22, 59, 1 PLIN. nat. 25, 113. *al.*). dom. 77 ut civis Romanus

libertatem -o possit invitus amittere (78 Pis. 94. *al.*). Brut. 214 -o in aliqua parte earum omnino nihil poterat. VARRO rust. 2, 1, 5 de subus -i ignotum, nisi qui apros non putat sues vocari (BELL. Alex. 71, 1). SALL. Catil. 34, 1 ut -o umquam ab eo frustra auxilium petiverit (PRVD. perist. 1, 13 Ps. AVG. quaest. test. 111, 11). *al.* **β iunctura** -o (...) non (cf. *supra* p. 510, 25sq. 511, 29sq.): CIC. Planc. 22 -o Arpinas non Plancio studuit, -o Soranus, -o Casinas, -o Aquinas (*item interponuntur aliquot verba*: Mil. 50 -o ei neganti non credidisset. Phil. 9, 4 -o virtutem non honorabat. *al.* VARRO rust. 1, 4, 2 BELL. Alex. 53, 5. *al.*). Lael. 99 aperte ... adulantem -o non videt, nisi qui *eqs.* CAES. Gall. 7, 56, 2 ut -o (non) tunc, quidem necessario faciendum existimabat ((non) -o *Meusel*, *l.* ne metu *var. l.*). NEP. Att. 10, 1 -o non magno in periculo Atticum putarat. PROP. 2, 19, 32 absentis, *sc. mihi*, -o non (iam, ne *var. ll.*) nocuisse velit (*sunt qui ad I trahant*). SEN. contr. 10, 4, 4 -o non nostrum *eqs. al.* SEN. Phoen. 152 eripere vitam -o non homini potest. *al.*

β iunctura non -o (*scribitur nonnemo in edd. quibusdam; passim per figuram q. d. litotes complures homines indicantur, sed hic illic fort. re vera de singulo cogitatur, e. g. l. 23sq.*): RHET. Her. 2, 20, 33 cum n. -o devenerit in amorem uno aspectu *eqs.* 4, 33, 45 in Italia ... n. -o sensit idem togatus (*postea: plures ... togati*). CIC. Quinct. 49 p. 513, 70. Verr. II 2, 15 quod fortasse [n. -o] (*var. l.*) vestrum audierit *eqs.* 2, 39 non istum, ut n. -em, provincia corruptit. Caecin. 79 conveni[ti] ego ex isto genere consultorum n. -em, ut opinor, istum ipsum, quo vos auctore rem istam agere ... vos dicitis (*loco obscuro et fort. gravius corrupto; sunt qui c. acumine putent n. -em i. q. hominem gravem significare, e. g. Manthe, Gnomon 56, 1984, 143, qui affert etiam p. 509, 36. l. 27, sed haec notio non invenitur*). Catil. 4, 10 video de istis, qui se popularis haberi volunt, abesse n. -em (*explicit SCHOL. Cic. Gron. D p. 289, 19 Quintum Metellum dicit*). Mur. 84 n. -o etiam in illo sacrario rei publicae, in ipsa, inquam, curia n. -o hostis est. Sest. 45 quod forsitan n. -o vir fortis ... dixerit. *al.* VARRO rust. 2, 11, 7 tonsas oves recentes ... perungunt vino et oleo, n. -o admixta cera alba. BELL. Afr. 3, 4. NEP. Dat. 3, 3 fuit n. -o, qui agnosceret Thuyn. PLIN. nat. 14, 51 cucurrit ... n. -o (-o n. Gronovius) ad spectandas uvarum in iis vineis strues. 19, 133 adpositas *betas* n. -i (memini *var. l.*) degustare etiam religio est. PLIN. epist. 10, 96, 6 HYG. astr. 4, 1, 2.

F de congruentia numerorum: **1** in enuntiato, quod sequitur: *passim tertia persona sing. ponitur (sed aberrantia ab usu solito v. p. 507, 56sq. 512, 9sq. 71sq. 513, 42sq.).* **2** in eodem enunt. ponitur: *tertia persona sing.: passim plur. (addere possit var. l. PORPH. Hor. sat. 1, 4, 21): CALP. hist. 27 hi adulescentes contemnentis eum assurgere ei -o voluit (item in appositione: VARRO rust. 2, 4, 2 proavos ac superiores de Tremeliis -o appellatus Scrofa). LIV. 24, 20, 14 cum eorum -o, qui ad lacum Averni se adissent, aut ipsi venirent aut nuntium ... mitteret. VELL. 1, 16, 5 adeo ... artatum angustiis temporum, ut -o memoria dignus alter ab altero videri nequiverint (-verit *Aldus*). APVL. met. 4, 29, 3 Paphon -o, Cnidon -o ac ne ipsa quidem Cythera ... navigabant. IREN. 1, 31, 1 *Sodomitas sim.* a factore impugnatos, -em ex eis male acceptos, (*def. Lundström, Überlieferung, 1985, 35, malum accepisse Grabe*). 4, 2, 4 docuit -em oportere deliciis uti neque in saecularibus oblectamentis ... degentes *eqs.* HIST. AVG. Alex. 46, 5 ut -o nisi annum compleret. PS. ASCON. Verr. p. 211, 13 -o solebant precari veniam veteres (non solebant *ed. Baiter*, -o solebant ... [apud] veteres *ed. Beraldina*). PS. ORIG. tract. 12, 36 -o alii salutis et vitae aeternae servandi sunt, nisi intra domum ecclesiae ... fuerit inventus.*

G de generibus enuntiatii, in quibus -o rarius occurrit: **1** in iusso vel adhortatione c. coniunctivo (*exempla selecta*): LIV. ANDR. trag. 8 p. 505, 48. PLAVT. Asin. 756 p. 509, 17. 768. ENN. frg. var. 17 p. 512, 8. CATO agr. 5, 3 bis. LVCIL. 840 -o hos ancipites ferro effringat cardines. CIC. de orat. 2, 280 adversario meo da istum patronum, deinde mihi -em dederis. Tusc. 5, 105 p. 509, 63. PROP. 2, 30, 25 mi -o obiciat. LIV. 5, 44, 1 -o vestrum condicionis meae oblitum me huc processisse putet. 9, 11, 4 -o quemquam deceperit. 9, 11, 13. SEN. benef. 1, 14, 1 -o haec ita interpretetur, tamquam *eqs.* 1, 14, 3. 2, 4, 3 -o illa intercipiatur, -o detineat. PLIN. nat. 20, 1 -o (ne *var. l.*) id parvum ... existimaverit. *al.* **2** in enunt. secund. finali c. ut (*sed haud raro in enunt., quod fere pro subst. ponitur, e. g. p. 509, 30. 513, 51, persaepe in enunt. consec. q. d., e. g. p. 506, 51*): APVL. apol. 65, 6 hoc eo prohibet *Plato*, ut delubra -o audeat privatim constituere. VET. LAT. Col. 2, 4 (cod. 75, *sim. al. et VVLG.*) hoc ... dico, ut -o vos circumveniat in subtilitate sermonis (*gr. ἵνα μηδέεις*). ZENO 1, 54, 5 qui ... ideo carnem est dignatus induere, ut -o se possit per carnem ... excusare. GAVDENT. serm. praef. 28 illa ... idcirco memoravi, ut -o nostrum scandalizetur. AVG. grat. 4, 6. *al.*

H de vocibus oppositis et similibus: **1** opp. pronomina *sim. (exempla potiora)*: aliquis: BRVT. or. frg. Quint. inst. 9, 3, 95 praestat ... -i imperare quam alicui servire. VELL. 2, 84, 1 hinc ad Antonium -o,

illinc ad Caesarem cotidie a. transfugiebat. SEN. benef. 6, 8, 1 beneficium a. nesciens accipit, -o a nesciente. *al.* aliquot: CIC. Pis. 38 a. praetorio imperio, consulari quidem -o rediit. LIV. 6, 37, 9 patricios a. ..., -em plebeium. multi: RHET. Her. 4, 4, 6 p. 510, 10. 4, 44, 57 navi ... fracta m. incolumes evaserunt; ex naufragio patriae salvus -o potest enatare. CIC. Verr. II 1, 25 causa cognita possunt m. absolvi, incognita quidem condemnari -o potest. 1, 74 cum illum miserum m. accusarent, -o defenderet. *al.* SALL. Iug. 54, 10 l. 18. NEP. Thras. 1, 3 cum eum -o anteiret his virtutibus, m. nobilitate praecurrerunt. Dat. 11, 5 ille vir, qui m. consilio, -em perfidia ceperat. CE 185 (*saec. I a. Chr.*) Fortuna spondet multa multis, praestat -i. *al.* nonnulli: CIC. de orat. 1, 94 disertos me cognosce n., eloquentem adhuc -em. TERT. adv. Marc. 1, 21, 3 n. ... de spe resurrectionis disceptabant, de deo -o. *al.* omnes: *saepius, v. supra e. g. p. 513, 5sq. 36sq.* pauci: CIC. div. in Caec. 41 p. 508, 27. Mur. 46 unum sustinere p. possunt, utrumque -o. *al.* NEP. Them. 1, 1 adeo ut anteferatur huic -o, p. pares putentur. LIV. 38, 25, 16 p. ... effugerunt; captus est -o, maior multo pars *eqs. al.* plerique: SALL. Iug. 54, 10 eorum p. inermes cadunt, multi capiuntur, -o omnium intactus profugit. COLVM. 3, 3, 4 in explorandis seminibus -o adhibet diligentiam et ideo pessimi generis p. vineta conserunt. *al.* plures: CIC. har. resp. 35 spes maior esset salutis, si praeter te -o esset impurus; p. sunt. LIV. 31, 43, 3. *al.* unus quisque: SEN. contr. 1, 6, 3 si possent homines facere sibi sortem nascendi, -o esset humilis, -o egens: u. q. felicem domum invaderet. VAL. MAX. 4, 3, 14 inveniri -o potuit, qui civili luctu praedam peteret: u. enim q. se ab his ... abstinuit. SEN. dial. 10, 3, 1 -o invenitur, qui pecuniam suam dividere velit: vitam u. q. quam multis distribuit. *al.* **2** variat c. voce q. e. nullus pro subst. adhibita (*sc. quae plerumque in casibus obliquis ponitur; v. etiam p. 512, 59sq.*): CIC. Mur. 87 si iniuste -em laesit, si nullius auris voluntatemve violavit. SEN. benef. 6, 29, 1 ipse nulli inplacabilis sit, ipsi -o placandus. dial. 6, 20, 2 haec est, in qua -o humilitatem suam sensit; haec est, quae nulli non patuit. 10, 15, 1 horum -o annos tuos conteret, suos tibi contribuet; nullius ex his sermo periculosus erit. *al.* ASCON. Pis. p. 18, 26 ('quod antea -i') multis aetatibus ... nulli id contigisse verum est, -i vero umquam antea videamus, ne parum caute dicat. PS. QVINT. decl. 16, 7 nulli umquam, mater, plus commisit fides, -em magis obligaverunt expectationes. *al.* **3** adhibetur -o in contextu minus usitato, ubi aliam vocem exspectes: et -o (*pro nec quisquam*): v. vol. V 2, 905, 51 sq. ut -o (*ubi exspectes ne quis*): v. p. 515, 65sqq.

compos. nonnemo v. p. 515, 16sqq.

nemomenus, -a, -um, νεμόμενος. formas corruptiores exhibet ORIBAS. fere i. q. latius serpens, *sc. de ulceribus (cf. Liddell-Scott-Jones s. v. νέμω B2c)*: ORIBAS. syn. 8, 45, 1 La p. 254 quod amplius igitur computriscit (cum putriscit *Fischer in plagulis*), ut etiam nemominim sit (*gr. νεμόμενον, Aa nomodis*). 9, 15, 1 La p. 298 limnia sfragis iam enemomina u. intestina sanat (*gr. νεμόμενην, Ab cancerosas*). ALEX. TRALL. 1, 110 diuturna u. et -a (*gr. II 77 νεμόμενον*). 1, 115 (*gr. II 89 νεμόμενα*). *Sx.*

[nemōn] GLOSS. I Ansil. PA 330 sq. (med. p. 51) falso pro anemone, v. Ps. Apul. herb. 53 l. 12.] *Spoth.*

?**nēmōnicum** forma plebei sermonis fere tradita fort. doctius quam rectius mutata est in mnem- vol. VIII 1197, 7 sq. (*cf. Marx in ed. maiore Rhet. Her., 1894, 166 sq. et Nachmanson, Glotta 4, 1913, 245 sq. [de gr. μν]*), ita ut nemosinum in mnemosynum *ibid.* 13 sq.

[nemonipisa v. vol. VIII 645, 53.] *Bk.*

nemorālis, -e. a nemus. de notione cf. l. 72. [confunditur in codd. c. memoralis OV. met. 14, 331 CALP. ecl. 4, 5 AVIEN. orb. terr. 936; e con. dub. loco corrupto PACVV. trag. 56 Tegiae nunc -is (*Ribbeck, alii alia*; regi ut memorabis nunc trad.)]

i. q. ad nemus pertinens: **1** de rebus: **a** adi.; respiciuntur: **α** quae in nemore sunt vel ibi oriuntur, nascuntur: varia: OV. am. 2, 6, 57 psittacus mortuus has aves inter -i sede receptus, *sc. in nemore Elysio*. 3, 1, 5 hic ego dum spatior tectus -bus umbris. AVIEN. orb. terr. 936 vellera per silvas Seres -ia carpunt ([*gr. aliter*]). AVSON. 25, 11 [345 S.], 6 v. depectit -ia ... Ser). spectat ad nemus sacrum (*sc. Dianae prope Ariciam situm [cf. l. 72sq. p. 517, 14sq. 528, 12sq.] praeter l. 67. 68*): OV. ars 1, 259 templum -e Dianae (STAT. Theb. 4, 288 t. ... Alaeae -e Minervae). met. 3, 157 vallis ... nomine Gargaphie ... sacra Dianae, cuius in extremo est antrum -e recessu. 14, 331 stagnum -e Dianae. GRAT. 484 sacrum ad -e, Dianae (*Turnebus, nemora alta trad.*). **β** quae nemora habent, nemoribus plena sunt (*pleonastice l. 75*): OV. fast. 6, 59 -is Aricia (LVCAN. 6, 75 sacra Dianae ... -is A. [ADNOT. ad l. nemoribus occupata]). MART. 13, 19, 1. LVX. anth. 304, 1 extollit celsas -is A. sedes, sternit ubi famulas casta Diana feras. *cf. l. 65sqq.*). AVSON. 27, 21 (418 S.), 67 -bus abdita lucis ... echo (*nisi ad a*).

b acc. neutr. -e pro adv.: CALP. ecl. 4, 5 carmina iam dudum, non quae -e resultent, volvimus (opp. quibus aurea possint saecula cantari).

2 de deabus: CALP. ecl. 4, 147 rustica credebam -es carmina vobis concessisse deas (deos var. l.). STAT. Theb. 9, 627 -is Delia (de Diana ut: silv. 1, 3, 76 Egeria -em abiungere Phoeben). Stehli.

[nemorātōres: silva strati, GLOSS.¹ III Abol. NE 23 (I, silbestrati [e silba - corr.] GLOSS. V 507, 54). glossam em. -es: silvestres vel silvis nati vel silvatici *Nettleship, Journ. Phil.* 19, 1891, 190, remorata res: sequestrata *Stowasser, Wien. Stud.* 24, 1902, 207 sq., conflatam esse ex nemora: silvas et toris: stratis coni. Lindsay.]

***nemorēnsis,** -e. a nemus (cf. *Leumann, Gramm.* 1977, 353). scribitur -res- l. 20 et CIL XIV 2213, -ress- in codd. medii aevi plerisque SVET. Cal. 35, 3. abbreviatur l. 18sq. dat. sing. -ei l. 21.

i. q. ad nemus pertinens: **1** respic. nemus Dianae prope Ariciam situm (cf. p. 528, 12sq.; potius ad Nemus ut nomen loci spectant PROP. 3, 22, 25 -is lacus. SVET. Iul. 46 villam in -i a fundamentis incohatam ... diruisse [cf. p. 528, 22sq.]. INSCR. Dessau 9421 colleg(ii) lot(orum) -ium): **a** epitheton est ipsius deae (abbreviatur n CIL XIV 4202 [saec. I¹]. al., nemore INSCR. Année Épigr. 1932 n. 31 [saec. III in.], nemores CIL III 1773 [saec. I med.]): CIL I² 1480 (*Tibure*) Dianai opifer(ai) -ei. INSCR. Année Épigr. 1990 n. 125 (*Ariciae, saec. I¹*) D(iana)e n(emorensi). al. **b** epitheton est loci sacri: FEST. p. 145 Manius Egeri(us lucum) -em Dianae consecravit (suppl. *Mueller*). **c** rex -is titulus est sacerdotis Dianae: SVET. Cal. 35, 3 -i regi, quod multos iam annos poterat sacerdotio, validiorem adversarium subornavit.

2 respicitur quodlibet nemus: COLVM. 9, 4, 7 deterrimae notae mel habetur -e, quod sparto atque arbu[s]to provenit.

cf. *Onom.* (v. l. 15sq.; est etiam cognomen viri).

nemoreus, -a, -um. a nemus. i. q. ad nemus pertinens: ENNOD. opusc. 3, 83 p. 352, 10 *Epiphanius* eligebat secessum -a fronde conclusum (nemorosa ed. *Sirmondi*).

nemoricultrix v. p. 526, 43, 527, 54.

nemorivagus, (-a, -um). a nemus et vagari. i. qui in nemore vagatur: CATVLL. 63, 72 sub altis Phrygiae columinibus, ubi cervae silvicultrix, ubi aper -us.

nemorōsitās, -ātis f. a nemorosus. i. q. qualitas nemorosa, sc. arborum, quae foliis abundans (cf. p. 518, 18sq.): CLAVD. DON. Aen. 8, 105 p. 129, 16 lucus *Herculis* arborum -e gratissimus.

***nemorōsus,** -a, -um. a nemus. NOT. Tir. 95, 76 -um. compar. non nisi p. 518, 11; superl. deest. de notione: SYNON. Cic. p. 436, 21 opacum. amoenum. delicatum. frondosum. -um eqs. GLOSS. -us: πολύυλος. -um: densum, spissum. frondosum. GLOSS.¹ I Ansil. NE 260 sqq. (cod. Paris.) -um: apicum (pro opacum?) vel am(ō)enum. umbrosum. cunctum. consitum silvestre aut viride. 264 sq. -a: silvestris. silvosa. sim. al.; cf. l. 57. legitur in prosa orat. apud SALL. et inde a COLVM., in versibus inde a VERG., OV. [confunditur in codd. c. nemus e. g. l. 75 (fort. falso trad. GLOSS. IV 450, 36 luci virentes: -or[os]a sacra [em. Löfstedt, Arch. Lat. Lex. 14, 1906, 135]), numerosus e. g. l. 54. p. 518, 20 (in var. l. falsa SIL. 4, 60); cf. l. 31.]

fere i. q. nemore abundans (c. abl. causae e. g. l. 69sq. p. 518, l. 17, 29): **1** usu adi.: **a** -a sunt loca arboribus abundantia (accedit ad nomina propria e. g. l. 57, 59, 61sq.): **α** valles sim.: SALL. hist. frg. 1, 120 condisit in valle virgulta -aque (HIER. in Matth. 10, 28 l. 1712 VVLG. num. 24, 6. PRVD. c. Symm. 2, 395 [numer- var. l.]). LVCAN. 8, 1 -a ... Tempe (cf. PROB. Verg. georg. 2, 469 T. sunt loca -a, frigida, fontana). PLIN. nat. 4, 30 Penius ... -a convalle defluens. **β** insulae: VERG. Aen. 3, 270 -a Zacynthos (SERV. auct. '-a' ... ὀλήσσσα Ζάκυνθος commemorat [e. g. *Hom. i 24*]). COLVM. 8, 11, 1 -is et parvulis insulis. STAT. Theb. 5, 182 -a Thasos. MART. CAP. 6, 702 omnes insulae Fortunatae avibus plenae, -ae, palmiferae. **γ** montes, colles sim.: OV. epist. 16, 53 est locus in mediis -ae vallibus Idae (ars 1, 289). ars 1, 105 -a Palatia (met. 14, 822 fast. 4, 815). 3, 427 canes ... -is montibus errant (COLVM. 2, 2, 1 -um et herbidum. HIER. in Is. 3, 7, 12 l. 14G. in m. locisque [luc- var. l.] -is. in Zach. 6, 1 l. 38 umbrosos atque -os. HIPPOCR. aer. 13, 3 [gr. δασέα]. 13, 4 [numer- var. l.; gr. δεινρόδεσι]. PRISC. perihieg. 967. al.). met. 9, 165 LVCAN. 6, 338. PLIN. nat. 5, 6 eundem montem *Atlantem* esse opacum -umque. SIL. 5, 94 iuga (7, 274. Ivv. 3, 191 [SCHOL. silvestria]). AVIEN. Arat. 888). 6, 324 orta tempestate -o vertice pastor ... trepidat (15, 174). STAT. silv. 3, 1, 147 Icario -us palmite Gaurus. PLIN. epist. 8, 8, 2 collis ... antiqua cupresso -us et opacus (PS. AMBR. serm. 35, 2). al. **δ** silvae sim. (cf. var. lect. l. 64): OV. met. 10, 687 templa ... -is abdita silvis. MELA 1, 72 specus Corycius totum se -o laterum orbe complectitur. HIER. in Ezech. 6, 13 l. 501 lucos ..., qui appellantur ligna -a. 31, 1 l. 181 -os saltus silvasque. **ε** quaelibet: PHAEDR. 2, 8, 1 cervus -is (nemorum var. l.) excitatus latibulis. COLVM. 2, 2, 8 incultum ...

locum consideremus, ... -us arboribus an lapidibus confragosus ... sit (AVIEN. orb. terr. 1077 AMM. 18, 6, 16. HIER. in Ezech. 36, 1 l. 602 νάπας [gr. 36, 6], ... quae nos -a intellegimus l. al.; cf. p. 517, 55, 64). 2, 2, 11 -i fructectosique tractus duplex cura est. LVCAN. 6, 41 tesqua. PLIN. nat. 35, 121 in -um hospitium. SIL. 3, 666 lucos -aque regna ... Iovis (MART. 9, 64, 3 Triviae -a ... r. [i. *Nemus Dianae, cf. p. 528, 12sq.*]). 12, 376 -a per invia (cf. avia: STAT. Theb. 2, 79 AVSON. Mos. 5). PALLAD. 6, 3, 2 si -us est ager, extirpatis ... arboribus excolatur. AVIEN. orb. terr. 1226 rura (RVFIN. patr. 2, 23 arboribus -a). HEGES. 3, 6, 4 p. 197, 20 -a regio (cf. gr. 3, 49 κατὰδενδροί [sc. χῶραι]). HIER. in Zach. 11, 3 l. 67 nihil ... Libano in terra reppromissionis excelsius est nec -ius atque condensius. VVLG. num. 13, 21 humus -a an absque arboribus sit. RVFIN. Greg. Naz. orat. 1, 9, 2 pastoris -a cubilia (CYPR. GALL. Ios. 236 [numer- var. l.]. cf. l. 17). AVG. civ. 13, 18 p. 579, 15 in terra ... -a atque fructuosa, quae paradisi nomen obtinuit. al. in imag. vel translate: PS. HIER. epist. 37, 7 Academiae -ae obscuris textas umbraculis disputationes. RVFIN. Orig. in cant. 3 p. 175, 6 (ad l. 15 cubile nostrum umbrosum) tamquam densitate boni operis -um.

b -ae sunt arbores earumve partes, sc. foliis, ramis sim. abundantes (-a est qualitas arboris l. 25): **α** varia exempla: PLIN. nat. 12, 9 *platanus* -a (numer- var. l.) vertice et -us vastis protegens ramis. SIL. 13, 595 vasta comas -aque brachia fundit taxus Cocyti riguā frondosior undā. AMBR. hex. 3, 13, 54 quam -a et rediviva castanea, (-ae castanae var. l.). HIER. in Is. 16, 57, 5 l. 47G. subter frondosas arbores atque -as (CAS- SIOD. compl. in apoc. 21, 19). SERM. Migne suppl. 4, 849 (spectat ad Ion. 4, 6) recentis cucurbitae amoenitas -a. in compar.: VET. LAT. Ier. 17, 8 (Aug. c. Faust. 13, 8) qui in domino confidit, erit ... tamquam lignum fructiferum ..., et erunt in eo propagines -ae (gr. στελέχη ἀλσώδη, Vulg. aliter). VVLG. Ezech. 31, 3 ecce Assur quasi cedrus ... pulcher ramis et frondibus -us (cf. *Hier. ad loc. l. 121* condensa frondibus). **β** lignum -um: VET. LAT. Ier. 3, 13 (Hier. hom. Orig. in Ier. 14 p. 687^c) abiit ... subtus omne l. -um ([gr. ἀλσώδους, Vulg. frondoso. huc spectat HIER. *ibid.* p. 690^a]). VVLG. IV reg. 17, 10 [huc spectat RVFIN. Orig. in gen. 2, 6 p. 55, 13H.]. Ezech. 6, 13 [pendet HIER. ad loc. l. 508]. 20, 28). VVLG. II Esdr. 8, 15 ramos palmarum et frondes l. -i. AVG. gen. ad litt. 12, 28 p. 423, 35 7 inter l. -a atque fructuosa paradisi.

2 neutr. plur. pro subst. (pendet gen. inversus l. 38, 41); significatur: loca arboribus abundantia: AMM. 31, 16, 2 per -a et devia ... currebant. AMBR. exc. Sat. 2, 64 dura saxorum, -a silvarum. Noe 23, 82 -a omnia. CHRYSOST. hom. V 746^b in amoena et -a (aliter Migne gr. 55, 699^m). partes arborum foliis abundantes: AMBR. Iob 1, 7, 23 (respic. 14, 7) terrena ... virgulta -aque arborum. VVLG. Ezech. 31, 14 (in allegoria; antea l. 28) non elevabuntur ... omnia ligna aquarum neque ponent sublimitatem suam inter -a atque frondosa.

deriv.: nemorositas. compos.: ?innemorosus. Simon.

?nēmosinum v. p. 516, 54.

[nemostasis f. olim falso edebatur pro (ha)emostasis PS. APVL. herb. interpol. 127 l. 7.]

***nempe** particula. [a 2. nē, quod auctum est exitu adverbiali *-m et particula *-pe 'autem, sed'; v. Dunkel, Lex. der indogerm. Partikeln I, 2014, 142. II, 2014, 60 sq. 622. Mei.] de origine: inter primitiva affert PRISC. gramm. III 67, 10. NOT. Tir. 90, 62. de prosodia: -ē testantur VLT. SYLL. gramm. IV 251, 19 PRISC. gramm. III 67, 10. apud PLAVT. et TER. e finalis non pronuntiat, sc. in apocope ante consonantem (PLAVT. 22tes, TER. bis), in synaloepha ante vocalem vel h (PLAVT. 26tes, TER. 12tes); postea apocope non invenitur, e finalis pronuntiat ante consonantem apud VARRONEM Men. 440 (ut vid.). LVCR. 2, 908 HOR. sat. 2, 3, 207 et inde saepius. de notione (v. etiam p. 524, 7): FEST. p. 162 (suppl. e PAVLO) (n)emut, nisi etiam vel (-e). CHAR. gramm. p. 248, 21 (e Romano; inter adverbia affirmandi; sim. DIOM. gramm. I 404, 8 PRISC. gramm. III 85, 6). DOSITH. gramm. 40, 13 οὐχί -e (utrumne var. l.; inter adverbia interrogandi [sed recusandi trad.]; sim. DIOM. gramm. I 404, 12 PS. ASPER gramm. V 552, 11. cf. SERV. Aen. 11, 152 aut certe 'non' pro '-e' accipiamus, ... id est 'nonne', '-e'). VLT. SYLL. gramm. IV 251, 15 (inter expletivas coniunctiones). GLOSS. -e: certe vel nonne, numquid non. nonne, utique. recte vel certe, sed gravi pronuntiatione. scilicet, re vera, graece πάντως(-). -e non: μή οὐχί, μήτι γε ἄρα. II 269, 9 δηλαδή: certe, ... sane, -e, quippe eqs. 390, 43 οὐχί ἄρα: nonne, -e. sim. al. legitur in poesi inde a PLAVTO, TER., in orat. soluta inde a RHET. Her., CIC.; plura v. Schrickx, Lat. Modalpartikeln, 2011, 269 sqq. [confunditur in codd. c. namque, v. p. 31, 74 sqq., neque QVINT. inst. 2, 13, 9 (restit. 12, 10, 46); falso trad. pro nente ELEG. in Maecen. 1, 140. hic et infra fere negleximus locos corruptos vel frg., ubi contextus non intellegitur.]

particula est ad res consensui auditoris vel lectoris proponendas apta (plura v. Schrickx, op. cit., 75 sqq.). cum fere voci interrog. similis sit (aliter p. 520, 55sq. et fort. iuxta vocem interrog. p. 522, 21sq. 56sq. 523, [Sx.]

54), saepe incertum est, utrum enuntiatum, cui pertinet, interrogatio sit necne; antecedit interrogatio p. 523, 50; variat in contextu cum interrogazione e. g. VAL. FL. 7, 414 (antecedit -ne; sequitur an). STAT. Theb. 7, 544, pro syn. est nonne p. 522, 61; vertitur οὐχι VET. LAT. I Macc. 2, 52 (rec. B; rec. L, M, V nonne); cf. p. 518, 60sq. 64sq. saepe cum ironia quadam adhibetur, ita ut id, quod auditor vix respondere velit, eius consensui proponatur, raro ita ut locutor id, quod ipse negat, dicat, sc. p. 521, 17, 29. variat in contextu cum certe l. 45 et LVCIF. Athan. 1, 20 l. 38 AVG. serm. 169, 11 (iungitur c. certe AVG. serm. 147A, 1 coll. Morin p. 51, 10), quippe TRACT. de indur. cord. Phar. 38; rarissime indicatur aliquid certum vel manifestum esse, e. g. l. 9. p. 521, 66 et AVG. c. adv. leg. 2, 5, 17 -e constat, -e manifestum est eqs.; accedit opinor l. 75. p. 520, 13.

I -e inducit aliquid novi, quod ad priora pertinet (saepe verba ipsa vel similia e enunt. priore iterando e. g. l. 58sq. p. 521, 49sq. 522, 55):

A responsum: 1 usu sollemni; respondetur: a quidvis dicitur: a usu vario: ① enunt. prius supplendo (saepe ironice):

PLAVT. Asin. 117 audin tu? apud Archibulum ego ero argentarium. :: -e in foro? :: ibi, si quid opus fuerit. Bacch. 689 ego patrem exoravi. :: -e ergo hoc ut faceret quod loquor? (item seq. enunt. consec. vel fin. : TER. Andr. 30 ades dum: paucis te volo. :: dictum puta: -e ut curentur recte haec? :: immo aliud. cf. Hec. 105 non est opus prolato hoc: percontarier desiste. :: -e ea causa ut ne id fiat palam?). Cas. 235 (ad uxorem) respice, o mi lepos. :: -e ita ut tu mihi es (Curc. 235 salveto, quid agis? :: vivo. :: -e ut dignus es. TER. Andr. 618 expedit? :: certe, Pamphile. :: -e ut modo. :: immo melius spero). Epid. 449 istum quem quaeris Periphanem Platenium, ego sum, si quid vis. :: -e quem ... memorant apud reges armis ... divitias magnas indeptum? (item seq. enunt. relat. [cf. l. 33sq.]: Pseud. 1188 mea quidem haec habeo omnia, meo peculio empta. :: -e quod femina summa sustine(n)t. Trin. 427 tarpezitae mille drachumarum Olympico, quas de ratione dehibuisti, reddita ... :: -e quas spondi. :: immo 'quas dependi' inquit. SEN. rem. fort. 11, 3 'pecuniam perdidisti'; -e quam, ut tu haberes, alius ante perdiderat [quippe var. l.]). Mil. 808 quem nominem? :: Diceam. :: -e eandem, quae dudum constitutae. :: pax, abi (item excipitur vox prioris enunt. per pron., quod per enunt. relat. definitur [cf. l. 27sq.]: Cic. Phil. 3, 16 'at avus nobilis'; Tuditanus -e ille, qui ... nummos populo de rostris spargere solebat. SEN. contr. 2, 4, 2 'meretricis' inquit 'filium receperisti'; -e eius, quae meum receperat. contr. exc. 4, 5, 1. al.). al. TER. Andr. 950. Phorm. 307 hominem monstrarier mihi istum volo ... :: -e Phormionem? 310 eo: recta via quidem illuc. :: -e ad Pamphilam. Cic. Quinct. 82 postulaturus eras; quando? 'post dies xxx'; -e si te nihil impediret, si eqs. HOR. sat. 2, 3, 207 (loq. Agamemnon) 'prudens placavi sanguine divos'; -e tuo, furiose; 'meo, sed non furiosus'. epist. 1, 16, 75 (tyrannus ad sapientem) 'adimam bona'; -e pecus, rem, lectos, argentum; tollas licet. SEN. Herc. O. 437 (nutrix) perimes maritum? :: (Deianira) paelicis certe meae. :: at Iove creatum. :: -e et Alcmena satum. al. ② enunt. plenum addendo: PLAVT. Bacch. 188 rogabis me, ubi sit sodalis: vivit. :: -e recte valet? :: istuc volebam ego ex te percontarier. Trin. 966 haben tu id aurum, quod accepisti a Charmide? :: atque etiam Philippum ... mille nummum. :: -e ab ipso id accepisti Charmide? :: mirum quin ab avo eius aut proavo acciperem, qui sunt mortui. al. TER. Andr. 195 non hercle intellego. :: non? hem. :: non, Davos sum, non Oedipus. :: -e ergo aperte vis, quae restant, me loqui? :: sane quidem. 567 istuc periculum in filia fieri gravest. :: -e incommoditas denique huc omnis redit, si eveniat ... discessio. Eun. 158 aut ego nescibam, quorsum tu ires? 'parvula hinc est abrepta ...; cupio abducere, ut reddam suis'; -e omnia haec nunc verba huc redeunt denique: ego excludor, ille recipitur. RHET. Her. 2, 12, 17 quae sunt ea, ex quibus civitatis amplitudo constat, Q. Caepio? suffragia populi et consilium magistratus; -e igitur tu et populum suffragio et magistratum consilio privasti, cum pontes disturbasti (verba e priore enunt. iterantur ut: Ov. epist. 7, 141 [Dido Aeneae] 'sed iubet ire deus Apollo'; ... hoc duce -e deo ventis agitaris iniquis. SEN. Herc. O. 332 moriere. :: moriar Herculis -e inventi coniunx. Tro. 325. al.). Cic. Brut. 14 'an mihi potuit' inquam 'esse ... gratior ulla salutatio ... quam illius libri ...?' tum ille: '-e eum dicis' inquit 'quo iste omnem rerum memoriam breviter ... complexus est?' 'istum ipsum' inquam '... dico librum mihi saluti fuisse'. part. 33 sed iam ad reliqua pergamus. :: -e ea sequuntur, quae ad faciendam fidem pertinent. :: ita est. 42 sunt exposita iam fere ea, quae de facto quaeque de facti appellacione quaeruntur. :: -e igitur ea restant, quae, cum et factum constat et nomen, qualia sint vocatur in dubium? :: est ita, ut dicis. al.

β antecedit pars responsi (in qua verba conloquentis iterantur p. 520, 2 [cf. p. 520, 34sq.]): PLAVT. Merc. 776 nunc abi ...: scio iam quid velis: -e me hinc abire veis. :: volo inquam. TER. Andr. 387 ex ea re quid fiat, vide. :: ut ab illa excludar, hoc concludar. :: non itast; -e hoc sic esse opinor: eqs. Ad. 742 ita vitast hominum, quasi quom ludas tesseres: si

illud, quod maxime opus est, iactu non cadit, illud, quod cecidit forte, id arte ut corrigas. :: corrector; -e tua arte viginti minae pro psaltria periere. Cic. ac. 2, 115 'non me quidem' inquit 'sed sapientem dico scire'; optime: -e ista scire, quae sunt in tua disciplina. nat. deor. 1, 111 quae ... vita deis est? 'suppeditatio' inquit (cf. 51) 'bonorum nullo malorum inventu'; quorum tandem bonorum? voluptatum credo, -e ad corpus pertinentium.

β interroganti: α locutor vel scriptor respondet (sibi ipse post PLAVT., TER.): ① exempla varia; responsum fit: ② verba quae sita supplendo: PLAVT. Mil. 16 quemne ego servavi ...? :: memini, -e illum dicis cum armis aureis. 1163 militem lepide ... ludificarier volo. :: voluptatem mecator mi imperas. :: scin quem ad modum? :: -e ut adsumulem me amore istius differri. :: tenes. TER. Eun. 563 nostin hanc, quam amat frater? :: novi: -e, opinor, Thaidem. :: istam ipsam (cf. l. 34). VARRO Men. 440 quid medico mihi est opus? -e ... absintium uti bibam gravem. Cic. Verr. II 5, 177 at quo tempore futurum est? ... -e eo, cum populus Romanus aliud genus hominum ... ad res iudicandas requirit, -e lege de iudiciis iudicibusque novis promulgata. Pis. 91 Arsinoen, Stratum, Nau-pactum ... fateris ab hostibus esse captas; quibus autem hostibus? -e iis, quos tu ... focos relinquere coegisti. Lig. 25 acceptae iniuriae querelam ad quem detulisti? -e ad eum, cuius auctoritatem secuti in societatem belli veneratis. al. HOR. epod. 12, 22 (mulier ad virum amatum) muricibus Tyriis iteratae vellera lanae cui properabantur? tibi -e. Ov. rem. 748 cur nemost, Hecalen, nullast, quae ceperit Iron? -e quod alter egens, altera pauper erat. trist. 3, 4, 23 quid fuit, ut tutas agitarit Daedalus alas, Icarus immensas nomine signet aquas? -e quod hic alte, demissius ille volabat. 5, 5, 56. Liv. 6, 41, 5 penes quos ... sunt auspicia more maiorum? -e penes patres. al. post interrog. obl. : SEN. dial. 12, 6, 1 videamus, quid sit exilium; -e loci commutatio. HIL. in psalm. 131, 19 audiant, cui David iuratum sit; illi -e, de quo dictum est: '...' (psalm. 88, 20 sq.). LVCIF. Athan. 1, 16 l. 5 dic, cur nos persequare; -e quia non fundamus sanguinem innocentem.

al. ③ enunt. pleno (saepe post quid): PLAVT. Curc. 42 obloqueri. :: fiat maxime. :: etiam taces? :: -e obloqui me iusseras. :: at nunc veto. Men. 535 non meministi, obsecro? redde igitur spinter, si non meministi. :: mane, immo equidem memini, -e hoc est, quod illi dedi (item antecedit pars responsi, in qua verba conloquentis iterantur [cf. l. 9]): Most. 335 age, i simul. :: [ebrius] quo ego eam? :: an <ne>scis? :: scio, in mentem venit modo; -e domum eo comissatum). Rud. 343 quam mox coctum est prandium? :: quod prandium, obsecro te? :: -e rem divinam facitis hic. Cic. leg. agr. 2, 40 quid Mytilenae, ... agri ... fertiles? -e eodem capite legis inclusi continentur (edd. plerique ante -e non interpungunt). div. 1, 30 quid? lituus iste vester ... unde vobis est traditus? -e eo Romulus regiones direxit tum, cum urbem condidit. al. VERG. georg. 3, 259 quid iuvenis, magnum cui versat in ossibus ignem durus amor? -e ... nocte natat caeca serus freta. Ov. ars 1, 173 quid, modo cum belli navalis imagine Caesar Persidas induxit Cecropiasque rates? -e ab utroque mari iuvenes ... venere. met. 7, 66 (loq. Medea) quid quod nescio qui mediis occurrere in undis dicuntur montes ...? -e tenens, quod amo, gremioque in Iasonis haerens per freta longa ferar. fast. 2, 667 quid, nova cum fierent Capitolia? -e deorum cuncta Iovi cessit turba locumque dedit. Liv. 38, 49, 2 (loq. Manlius) quid? si hostes urbem eo loco haberent et moenibus se tenerent? -e oppugnandi erant. al. post interrog. obl. : CVRT. 4, 11, 19 (Alexander ad legatos) ubi ... me adeatis (Hedicke, adfatis trad.), [-e] oblitus estis: -e ultra Euphratem sum. AMBR. in psalm. 36, 37, 4 si quaeris, quae vita sit ..., accipe: -e vita ecclesiam est.

④ iocose post interrogationes per -e inductas (quae ad a pertinent): PLAVT. Aul. 294 -e huc dimidium dari dicis, dimidium domum? :: -e sicut dicis. Rud. 565 sqq. ubi ista sunt, quas memoras mulieres? :: hic in fano Veneris. :: ... -e meae? :: -e nescio istuc. :: ... (567) -e puellae? :: -e molestus es.

β scriptor alterius responsum praedicat: HIL. coll. antiar. p. 141, 13 mihi respondete: 'Athanasium quo iudicio damnastis?'; dicetis -e: 'episcoporum' (nisi ad a, sc. si -e pars responsi est). AVG. c. Maximin. 2, 23, 3 l. 165 expone nobis, etiam Iesus Christus quomodo sit dominus ...; -e turbaris, -e quid respondeas, non invenis. c. Pelag. 2, 6, 11 p. 472, 5 respondete ... de meritis parvulorum, cur alii baptizati, alii non baptizati de corporibus exeant ...; -e reticetis. ORIG. in Matth. ser. 145 p. 298, 13.

2 post opinionem vel rationem (alienam vel suam) allatam, locutor etiam hac concessa aliquid obloquendo addit: a in apodosi enuntiatu conditionalis: Cic. Flacc. 91 si dat tantam pecuniam Flacco, -e idcirco dat, ut rata sit emptio. QVINT. inst. 3, 8, 23 si obsessi ... de facienda ad hostem deditione deliberent et dicatur 'necesse est', -e sequitur, ut hoc subiciatur: 'alioqui pereundum est'. Ps. QVINT. decl. 12, 14 etiamsi quis adeo hominem exuit, ut ibi poenam quaerat, ubi sensus doloris non inveniat, -e tamen cadavera feris obiciet (AVG. epist. 220, 6 qui etiamsi tibi omnes fideles sint ..., -e t. ad ea bona ... per te cupiunt pervenire). al.

b vario modo: **a enunt. novum addendo (exempla selecta inde a SEN. philos.):** LVCR. 2, 487 fac ... minimis e partibus esse corpora prima tribus ...; -e ubi eas partis ... omnimodis expertus eris ..., si forte voles variare figuras, addendum partis alias erit. 2, 908 esto iam posse haec *sensilia* aeterna manere; -e tamen debent aut sensum partis habere aut similis totis animalibus esse putari (OV. am. 3, 2, 17 quam paene Pelops Pisaea concidit hasta, dum spectat vultus, Hippodamia, tuos; -e favore suae vicit t. ille puellae. PLIN. nat. 7, 138 ut ... somnio eius *Sullae* ... credamus ab uno illo invidiam gloria victam, hoc t. -e felicitati suae defuisse confessus est, quod Capitolium non dedicasset). 4, 1173 sq. *puella* esto iam quantovis oris honore ...; -e aliae quoque sunt, -e hac sine viximus ante, -e eadem facit ... omnia turpi. CIC. Phil. 12, 26 effugi insidias, perrupi Appenninum: -e in Antoni congressum conloquiumque veniendum est. Tusc. 3, 49 '*Epicurus* non istam dicit voluptatem'; dicat quamlibet; -e eam dicit, in qua virtutis nulla pars insit. PROP. 4, 11, 6 te licet orantem fuscae deus audiat aulae: -e tuas lacrimas litora surda bibent. OV. epist. 20, 191 (*Acontius Cydippae*) his *moribus* ... vitatis in partu -e rogabis, ut tibi luciferas adferat illa *Diana* manus. Pont. 1, 7, 26 ut ... tibi fuerit mecum nihil amplius, uno -e salutaris, quam prius, ore minus (*item post ut concessivum*: SEN. contr. 9, 6, 7. SEN. benef. 4, 19, 4 cur *deum* colis? 'propter maiestatem' inquis 'eius eximiam ...'; ut concedam tibi: -e hoc facis nullo pretio inductus, nulla spe. LVCAN. 5, 775 [*Cornelia ad Pompeium*] ut nolim servire malis, sed ... te sequar ad manes, feriat dum maesta remotas fama procul terras, vivam tibi -e superstes. PLIN. nat. 7, 138 l. 8). *al.* SEN. contr. 10, 2, 14 vici te, pater, sed -e vici tibi (SEN. dial. 12, 9, 7 hic qui te expulit, non ipse per annos decem continuos patria caruit? propagandi sine dubio imperii causa, s. -e caruit. epist. 73, 14 Iuppiter omnia habet, s. -e aliis tradidit habenda). STAT. Theb. 7, 559 (*Tydeus ad Polyneicem*) finge ... pactis evictum *Eteoclem* excedere regnis, -e iterum reddes? QVINT. decl. 382, 2 'sed ego' inquit 'conduxi'; puta, -e conduxisti, ut tyrannicida essem. IVV. 8, 164 defensor culpa dicet mihi 'fecimus et nos haec iuvenes'; esto, desisti -e nec ultra fovisti errorem. *al.* **β enunt. prius supplendo:** OV. met. 9, 737 (*loq. Iphis, quae aliam puellam amat*) taurum dilexit filia Solis, femina -e marem; meus est furiosior illo ... amor. SEN. Herc. O. 353 (*loq. nutrix ad Deianiram*) *Hercules* dilexit Iolens: -e cum staret parens regisque natam peteret. Thy. 412 (*loq. Thyestes*) occurret Argos, populus occurret frequens; sed -e et Atreus (Tro. 744 [*loq. Andromacha de filio*] spiritus genitor facit? s. -e *per terram* tractus. ANTH. 446, 5). clem. 1, 11, 1 fuerit *Augustus* moderatus et clemens, -e post mare Actiacum Romano cruore infectum, -e post fractas in Sicilia classes ..., -e post Perusinas aras. benef. 4, 40, 3 ille praestitit mihi *beneficium*, -e cum occasione haberet, cum facultatem. *al.*

B exempla cetera: **1 usu vario:** **a enunt. novum addendo:** **α quolibet contextu (exempla selecta inde a SEN. rhet.):** ① *in enunt. variis:* PLAVT. Merc. 760 non ego sum, qui te dudum conduxi. :: quid est? immo hercle tu istic ipsis. :: vae misero mihi. :: -e uxor rurist tua, quam dudum dixeras te odisse. Pseud. 151 (*leno ad servos*) ita vos estis praediti callenti ingenio improbi, officium vestrum ut vos malo cogatis commonerier; -e ita animati estis vos: vincitis duritia ... me (*item iterantur verba e priore enunt.*: OV. am. 3, 7, 47 optabam certe recipi: sum -e receptus. epist. 16, 292 [*Paris Helenae*] Iuppiter his gaudet ... furtis; haec tibi -e patrem furta dedere Iovem. *al.*). Rud. 476 metuo hercle, ne illa mulier mi insidias locet, ut comprehendam cum sacra urna Veneria; -e optumo (me) iure in vinclis enicet magistratus, si quis me hanc habere viderit. TER. Haut. 639 quam bene vero abs te prospectumst, quod voluisti, cogita: -e anui illi prodita abs te filiast planissime. CIC. Mil. 79 quin sic attendite, iudices; -e haec est quaestio de interitu P. Clodi, (*del. Clark*). HOR. epist. 2, 2, 163 das nummos, accipis uvam, pullos, ...; -e modo isto paulatim mercaris agrum. PROP. 4, 1, 92 (*loq. Horos*) dixi ego, cum geminos produceret Arria natos, ... *eos* non posse ad patrios sua pila referre Penates; -e meam firmant nunc duo busta fidem. 4, 5, 42 *ne te, puella, Medeae* delectent probra sequaci --e tulit fastus, *sc. Iasonis*, ausa rogare prior - sed potius *eqs.* (*item in parenthesi* [adde p. 522, 14]: VAL. FL. 8, 49 [*Medea Iasoni*] serva hanc profugae, prior ipse dedisti quam -scis -e -fidem. STAT. silv. 3, 4, 14. QVINT. inst. 3, 6, 17 quid si *reus* confitetur, sed iure a se adulterum dicit occisum --e legem esse certum est, quae permittat -? nisi aliquid accusator respondet, nulla lis est). OV. epist. 7, 146 (*Dido Aeneae*) non patrium Simoenta petis, sed Thybridas undas; -e ut pervenias, quo cupis, hospes eris. met. 13, 759 (*loq. Galatea*) quanta potentia regni est, Venus alma, tui! -e ille *Polyphemus* ..., quid sit amor, sentit. SEN. contr. 2, 1, 5 merito potens *populus* est: -e ab eius origine est, qui non reliquit patrem (*sc. Aeneas*). 10, 5, 17 '*servum* torsit' inquit *adversarius* ...; si lucri causa, obice; -e huius crudelitatis pretium Athenae habent. PHAEDR. 2, 2, 2 a feminis ... spoliari viros ... -e exemplis discimus. SEN. Herc. O. 374 (*loq. nutrix*) *Hercules* amore captus ad leves sedit colos

...; -e illa cervix spolia deposuit ferae. epist. 24, 14 (*ad mortem*) pone ista, quae nos obstupefaciunt ...; -e dolor es[t], quem podagricus ille contemnit. 65, 23 huic libertati multum conferet et illa, de qua modo loquebamur, inspectio; -e universa ex materia et ex deo constant (*ut antea dictum, cf. 12*), *eqs. al. post enunt. secund.*: CIC. Tull. 39 haec cum praetorem postulabas ..., (ne)m(pe)ita, dicebas potestatem tibi fieri oportere, ut *eqs.* (suppl. *Peyron, alii alia*). fin. 4, 41 in qua *natura* si nihil est praeter rationem, sit in una virtute finis bonorum; sin est etiam corpus, ista explanatio naturae -e hoc effecerit, ut ea, quae ante explanationem tenebamus, relinquamus (*item in apodosi enunt. condic.*: LVCR. 1, 385 duo ... corpora ... si cita dissiliant, -e aer omne necessest, inter corpora quod fiat, possidat inane. HOR. epist. 2, 2, 156. OV. epist. 6, 144 [*Hypsipyle Iasoni*] si ventis ... actus iniquis intrasses portus ... meos obviamque exissem fetu comitante gemello -hiscere -e tibi terra roganda fuit-, quo vultu natos ... videres? 9, 70. *al.*). OV. met. 13, 178 (*loq. Vlixes: 171 opera illius Achilles* mea sunt) ut ... alios taceam, qui saevum perdere posset Hectora, -e dedi. LIV. 38, 49, 1 dic ..., quo aequiore *loco* potuerim dimicare! cum hostes montem cepissent ..., -e eundum ad hostes erat, si vincere vellem. ORAT. imp. Claud. (CIL XIII 1668) 1, 26 postquam Tarquini Superbi mores inveni civitati nostrae esse coeperunt ..., -e pertaesum est mentes *civium* regni. *al.* ② *iuxta vocem interrogativam (cf. p. 518, 75)*: HIL. in psalm. 2, 25 expectandum est, qui tandem sit responsionis huius profectus, quod Christus filius dei est; -e quid sequitur ad id quod dictum est: 'tu dixisti?' 'verum dico vobis, ...' (*Matth. 26, 64*). HIER. tract. p. 553 l. 42 hoc ... dico, ne cogitetis peccatum modicum esse superbiam; -e quid dicit apostolus? *eqs.* AVG. c. Cresc. 1, 8, 10 videte, quid de ipso domino ... sentiatis; -e enim dominus ... numquid cum solis discipulis ... an non et etiam cum inimicis ... habuit de veritate sermonem?

β post interrogationem (saepe in explicacione affirmationis, quae ex interrog. intellegitur; exempla selecta inde ab HOR.): PLAVT. Cas. 599 satin propter te perego atque occasio? :: quin tu suspendis te? -e tute dixeras tuam arcessituram esse uxorem uxorem meam. TER. Andr. 371 liberatus sum hodie, Dave, tua opera. :: ac nullus quidem. :: quid ita? -e haec prorsus illam non dat. CIC. de orat. 1, 175 quae potuit ... esse causa maior, quam illius militis ...? -e in ea causa quaesitum est de iure civili: *eqs.* (-e *om. pars codd. et edd.*). 1, 244 ipse ille Mucius ... quid patefecit dicendo, quod fuisset imperitis occultius? -e eius omnis oratio versata est in eo, ut scriptum plurimum valere oportere defenderet. BRVT. Cic. ad Brut. 24, 4 quod ... tibi cum Antonio privatim odium? -e quia postulabat haec, salutem ab se peti, ... quaerenda esse arma putasti, quibus dominari prohiberetur. HOR. sat. 2, 7, 80 (*servus ad dominum*) sive vicarius est, qui servo paret, ... seu conservus, tibi quid sum ego? -e tu, mihi qui imperitas, alii servis miser. TIB. 1, 2, 61 quid? credam? -e haec eadem, *sc. saga*, se dixit amores cantibus ... solve posse meos. 2, 3, 28 Delos, ubi nunc, Phoebe, tua est, ubi Delphica Pytho? -e amor in parva te iubet esse casa (item: OV. met. 13, 93 [*loq. Aias*] ecce ferunt Troes ferrum ... in Danaas classes: ubi n. facundus Vlixes? -e ego mille meo protexi pectore puppes. SEN. Herc. O. 1911 sq. [*loq. Alcmene*] ubi n. vestrae, Iuppiter, arces? ubi promissi regia mundi? -e Alcides mortalis obit, -e sepultus. PETRON. 115, 13). OV. epist. 9, 61 (*Deianira Herculi*) non puduit fortis auro cohibere lacertos ...? -e sub his animam pestis Nemeaea lacertis edidit. met. 7, 53 (*loq. Medea*) ego germanam fratremque patremque deosque et natale solum ... relinquam? -e pater saevus, -e est mea barbara tellus, frater adhuc infans. Pont. 4, 3, 38 audita est cui non opulenta Croesi? -e tamen vitam captus ab hoste tulit. EPICED. Drusi 51 quid tibi nunc mores prosunt? ... -e per hos etiam Fortunae iniuria mores regnat. *al. in interrog. per non inducta (cf. p. 518, 65)*: PS. ORIG. in Iob 1, 58 l. 17 sqq. (*deus ad diabolum, quem superiore angelis fecit*) quid huiuscemodi dedi Iob? ... -e non in tristitiis vivit super terram? -e non labores manuum suarum manducat cum corruptibilibus? -e non ... mihi gratias egit? -e non ... me colit? (*cf. l. 11 sqq. nonne*).

b enunt. prius supplendo (exempla selecta inde a CVRT.): SEN. contr. 2, 1, 12 aeris ferrique usus fit, iam auri quoque, in ... decorandis domibus, -e ut anxii ... ruinas ignemque metuant. SEN. benef. 4, 31, 5 hominem tam palam obscenum ad fasces et ad tribunal admisisti? -e dum veterem illum Scaurum senatus principem cogitas et indigne fers sobolem eius iacere. nat. 7, 12, 6 stellarum ... duarum lumen miscetur et praebet unius speciem, -e sic, quemadmodum rubicunda fit nubes solis incurso. epist. 4, 9 si forte in manus hostium incideris, victor te duci iubebit, eo -e, quo duceris (*sc. ad mortem*). CVRT. 4, 11, 20 (*Alexander ad legatos*) eadem liberalitate *Darius* sed mihi filiam suam: -e quam scio allicui servorum eius nupturam (*item seq. enunt. relat.*: STAT. silv. 3, 5, 22 etenim tua --e benigna quam mihi sorte Venus iunctam ... servat ... - ..., tua frena libens ... recepi. CASSIOD. Ios. antiq. 2, 17 dum etiam cum eo *Ioseph fratres* potuissent his adipisci bonis, -e qui ... felicitatis socii forent, interimere

adulescentulum sunt adgressi [gr. ὤς ... ἐσομένους]. al.). PLIN. nat. 7, 137 unus hominum ad hoc aevi Felicis sibi cognomen adseruit L. Sulla, civili -e sanguine ac patriae oppugnatione adoptatus. HIL. in psalm. 143, 21 'qui ... liberas David servum tuum'; eum -e David, de quo eqs. (item excipitur vox prioris enunt. per pronomen: GAUDENT. serm. 12, 12 necesse est ..., ut ... subditus fiat omnis mundus deo; deo -e huic 'qui ascendit super caelum caelorum' [psalm. 67, 34]. al.). CASSIOD. Ios. antiq. 2, 75 Pharaon visiones ... recoluit afflictusque in his, quae viderat, -e cum ei tristitia viderentur, ... convocavit sapientes (gr. καὶ γὰρ). al.

2 inducuntur definitiones vocum minus stricte circumscriptarum: PORPH. Hor. epist. 1, 17, 62 'vicinia rauca', nem(pe) vicini vociferantes. PS. AMBR. epist. 3, 2 duo viri, Vitalis -e et Agricola, ... martyrium passi sunt. mans. praef. p. 11^D bipartitam ... significat charitatem, dei -e et proximi. 8 p. 19^A quinque habuerunt mansiones, -e mare Rubrum ..., hanc de qua agimus, et tres sequentes. ANIAN. Chrysost. laud. Paul. 3 p. 486 in omnium virtutum arce, -e caritate. TRACT. Pelag. 4, 11, 1 p. 87 illorum primorum Christianorum rudes meliores erant quam nostri, -e perfecti. PS. MAX. TAVR. hom. 19 p. 264^B offerunt illi magi sua munera, aurum -e, ut lectum est, thus et myrrham. al.

3 inducuntur quae expectantur, quia antea introducta vel promissa sunt: AMBR. in psalm. 36, 26, 3 quomodo ... alii remaneant in igne, alii pertranseant, alio loco nos doceat scriptura divina: -e in mare Rubrum demersus populus est Aegyptiorum, transiit autem populus Hebraeorum. TRACT. Pelag. 4, 12, 1 p. 89 cuiuscemodi supplicii censeantur, adtentius consideremus ...: dicam -e de illo, qui otiosi sermonis reus est eqs. AVG. anim. 4, 18, 26 p. 405, 20 de conscriptis visionibus martyrum dicendum tibi est aliquid ...: -e sancta Perpetua visa sibi est eqs. IULIAN. in Ioel 2, 28 l. 434 videamus ..., quemadmodum tenor quasi historicae explanationis incedat: sub beato -e Ezechia sanctum Iohalem prophetasse colligimus eqs. 3, 1 quod instat et imminet, exsequamur: -e iam decem tribus ... migrarunt eqs. al.

II -e inducit argumentum sive ex opinione sive e consensione conloquentis sumptum, cui deinde aliquid novi, saepe obloquendo, adiungitur (sunt quae ad I trahere possis, sc. si -e potius cum enunt. priore coniungas): **A** usu vario (exempla selecta inde ab HOR.) CIC. nat. deor. 3, 93 -e singuli vovent, audit igitur mens divina etiam de singulis; videtis ergo non esse eam tam occupatam quam putabatis. Att. 9, 15, 3 sed tu (quid), omnia qui consilia differebas in id tempus, cum scirem quae Brundisi acta essent? scimus -e; haeremus nihilo minus. VARRO ling. 8, 47 -e esse oportebat vocis formas ternas, ut in hoc humanum humana humanum; sed habent quaedam binas, ut cervus cerva, quaedam singulas, ut aper. HOR. sat. 1, 10, 1 -e incomposito dixi pede currere versus Lucili; ... at idem, quod sale multo urbem defricuit, charta laudatur eadem. GRATT. 503 -e ingens equus, -e ardua fundet in auras crura; ... ne tamen hoc attingat opus (i. venationem). SEN. nat. 3, 12, 1 scies te non habere, quod quaeras, cum ad veram annium originem accesseris; flumen -e facit copia cursusque aquae perennis; ergo quaeris a me, quomodo aqua fiat: interrogabo invicem, quomodo aer fiat aut terra. epist. 5, 4 -e propositum nostrum est secundum naturam vivere: hoc contra naturam est, torquere corpus suum et faciles odisse munditias. 67, 6 etiam nunc interrogo: nem(pe) fortitudo optabilis est? atqui pericula contemnit et provocat. STAT. Theb. 10, 709 (Creon ad Menoecia) externi te -e patres alienaque tangunt pignora? si pudor est, primum miserere tuorum. AVG. in psalm. 34, serm. 2, 13 l. 23 medicus -e, qui ad salutem adhibetur, nonne ferro plerumque armatur? sed contra vulnus, non contra hominem (cf. p. 522, 21sq.). al. **B** enuntiatum per -e inductum praeparat interrogationem: CIC. Verr. II 2, 127 in qua lege scriptum erat ut, quot essent renuntiati, tot in hydriam sortes conicerentur; ... Verres 'optime' inquit 'e scriptum ita est: "quot renuntiati erunt"; quot ergo' inquit 'sunt renuntiati?' 2, 150 dicis eos aratores tibi esse inimicissimos; -e ita dicis: propter decumas; concedo: non quaero, iure an iniuria sint inimici; quid ergo? eqs. ac. 2, 95 -e fundamentum dialecticae est, quidquid enuntietur ... aut verum esse aut falsum; quid igitur haec vera an falsa sunt: '...'? Ov. met. 13, 339 (loq. Vlixes) rapui Phrygiae signum penetrale Minervae hostibus e mediis, et se mihi comparat Aiax? -e capi Troiam prohibebant fata sine illo; fortis ubi est Aiax? LIV. 27, 13, 5 (dux ad milites) -e aequis manibus hesterno die diremistis pugnam; quid haec nox, quid hic dies attulit? SEN. epist. 17, 3 -e hoc quaeris et hoc ista dilatione vis consequi, ne tibi paupertas timenda sit: quid si appetenda est? LVCAN. 8, 352 (Lentulus ad Pompeium) Roma civilibus armis elegit te -e ducem: quid vulnera nostra in Scythicos spargis populos? VAL. FL. 6, 282. PLIN. epist. 3, 5, 12 memini quendam ex amicis, cum lector quaedam perperam pronuntiasset, revocasse et repeti coegisse, huic avunculum meum dixisse: 'intellexeras -e', cum ille adnuisset, 'cur ergo revocabas?' al.

appendix: **1** enunt. per -e inductum plerumque affirmatio est,

sed haud raro quaestio (v. p. 518, 74sq.), raro iussum, sc. PS. MAX. TAVR. serm. 31 p. 598^A 'palpate' dicebat (Luc. 24, 39) 'atque videte'; palpate -e manu corpus meum et videte me atque vulnera mea. ARATOR l. 14.

2 -e iteratum: alternat in quaestione et responso: p. 520, 55sq. enuntiatu inducit, quae omnia ad idem enunt. pertinent: p. 520, 15. 521, 11. 522, 53. al. **3** iuxtaponitur particula vel coniunctio (notabiliora tantum): ergo (cf. GLOSS.¹ II Philox. NE 27 -e ergo: ἄρα οὐ, πάντως οὐδὲν): v. vol. V 2, 775, 21sq., ubi addas e. g. AVG. epist. 194, 5. igitur: RHET. Her. 2, 12, 17 CIC. Brut. 21 part. 42 LACT. inst. 6, 15, 16. tamen (praecedit -e praeter PLAVT. Asin. 339 sed t. tu -e eos asinos praedicas? PLIN. nat. 7, 138 p. 521, 9): v. p. 520, 74sq. 521, 5sq. 522, 54. al. sed: v. l. 10. p. 521, 25sq. 37sq. al. enim: v. vol. V 2, 589, 8sq., ubi addas e. g. AVG. c. Cresc. 1, 8, 10. nec: ARATOR ad Parth. 99 ne dubita quin grata forent documenta probatis ..., nec te -e putes caritatum munere famae. **4** -e inducit parenthesin: v. supra p. 521, 62sq. 522, 14. 72. al. **5** de positione: prima vox est eius partis enuntiatu, cui pertinet, passim (post enunt. secund. e. g. p. 520, 68sq. 521, 19sq. 522, 5sq., post abl. absol. p. 521, 17, post acc. c. inf. p. 521, 74), sed secunda PLAVT. Asin. 339. PACVV. trag. frg. Rhet. Her. 2, 23, 36 (loco dub., v. p. 213, 56). CIC. Phil. 3, 16 Att. 9, 15, 3 HOR. epod. 12, 22 Ov. am. 3, 7, 47. al. LIV. 5, 52, 13 SEN. contr. 1, 7, 10. al., tertia Ov. epist. 7, 141. 16, 292. al. SEN. dial. 12, 7, 7 nat. 6, 32, 10. al., posterior CIC. fin. 4, 41 Ov. epist. 9, 70. 20, 94 met. 2, 664 SEN. Herc. O. 903 dial. 12, 9, 3. al. in fine versus: HOR. epod. 12, 22 sat. 2, 7, 80 epist. 1, 16, 31 PAVL. NOL. carm. 31, 237 ORIENT. carm. app. 3, 88 SIDON. carm. 22, 87.

***nemus**, -oris n. [a radice *nem- 'ad-, distribuere', cf. gr. νέμω eiusdem notionis, νέμομαι 'colo, pascor', got. niman 'sumere' nec non gr. νέμος 'silva, lucus' (sc. ubi deis sacrificatur), gall. dru-nemeton 'querquetum', v. Walde-Hofmann II 158 sq.; Rix et al., Lex. der indogerm. Verben, ²2001, 453; de Vaan, Etym. Dict. of Latin, 2008, 405. Mei.] de origine: ISID. orig. 17, 6, 6 -s a numinibus nuncupatum, quia pagani ibi idola constitebant: sunt enim -a arbores maiores, umbrosae frondibus. scribitur acc. sing. -os VERG. ecl. 8, 22 (cod. P ante corr.), acc. plur. -mura CIL IV 6698 (citat SEN. Ag. 730, v. p. 525, 30); in var. ll. codd. medii aevi nom. vel acc. sing. -es SANTRA trag. 2 STAT. Theb. 7, 627, -ur SERV. auct. Aen. 7, 515, alii casus CVRT. 7, 2, 23 -mere. STAT. Theb. 9, 587 -merum; litt. gr. p. 528, 21sq. NOT. Tir. 95, 74 sq. -s. -e. genus neutr. passim, testantibus e. g. VARRONE ling. 9, 94. 10, 8 MART. CAP. 3, 245; masc. trad. p. 528, 15. formas testantur sing. gen. -ris MART. CAP. 3, 304 sq., plur. -ra VARRO ling. 9, 94. 10, 50, gen. -rum MART. CAP. 3, 295. de mensura: -mūs in caesura hexam. dactyl. VERG. Aen. 3, 112; -mōris testatur SERV. Aen. 7, 231. de notione et differentia (adde e. g. l. 32. p. 525, 20. 526, 54): VARRO ling. 5, 36 quos agros antiqui non colebant propter silvas aut id genus, ubi pecus possit pasci, ... saltus nominarunt; haec etiam Graeci νέμη, nostri -a. FEST. p. 162 (suppl. e PAVLO) (-a significant silvas) as amoenas (postea loco lacunoso: ἐν νέμει σκιε(ρῶ) ...) [Hom. A 480] ... campos et pascua. SERV. auct. georg. 4, 534 v. p. 47, 62 sq. Aen. 1, 310 (disting. lucus et silva; v. vol. VII 2, 1751, 53 sq.). ISID. diff. 1, 44 (468 C.) silva interdum et fructuosa est, -s vero arbores umbrosae et infructuosae intelleguntur. GLOSS. -s: νάπη, ἄλσος, νέμος, δρυμόν, δρυμός, ἕλη ἢ ἐν τοῖς ὄρεσι. silva, arbusculum, fru[ct]icem. -a: silvas. condensaciones arborum. GLOSS.¹ I Ansil. NE 278 sq. (cod. Paris.) -s: [h]umbra. silva opaca. arborum densitas. lucus. al. legitur maxime in versibus inde ab ENN. (v. p. 525, 55), ACC. (vocem frequentant e. g. VERG. [63^{ies}], Ov. [59^{ies}], SEN. trag. [57^{ies}], STAT. [75^{ies}]), raro in prosa oratione inde a CATONE (v. p. 528, 13), VARRONE, CIC. (saepius apud CVRT. [22^{ies}], PLIN. nat. [25^{ies}], TAC. [14^{ies}]). [confunditur in codd. e. g. cum memor CATVLL. 63, 52 LVCR. 2, 346 VERG. Aen. 7, 566. al., mora CVRT. 7, 5, 34 STAT. Theb. 6, 807, mos (moris) PLIN. nat. 16, 242 PLIN. epist. 5, 6, 7 VVLG. iud. 6, 26, numerus ENN. scaen. 246 (Rhet. Her. 2, 22, 34). VARRO ling. 10, 8. al., pecus (-coris) VERG. Aen. 12, 719 (in var. l. falsa Ov. fast. 3, 71 et vol. X 1, 945, 74). vix recte trad. IULIAN. in Ioel praef. -a (remota coni. De Coninck).]

ferre i. q. silva, lucus (in nominibus locorum p. 525, 49sq. 528, 20 sq. 55sq.); gr. resp. e. g. ἄλσος p. 528, 59, δρυμός APVL. mund. 4 p. 296 (gr. 392b18), λόχημ p. 525, 49, νάπη p. 525, 57 et VET. LAT. Is. 40, 12 (Novatian. trin. 30, 11. al.), ἕλη p. 525, 62 et VITA Melaniae 18, 2. passim iuxta ponuntur voces notionis similis, sc. maxime lucus (cf. vol. VII 2, 1751, 29sq.), saltus, silva, neque semper apparet, utrum pro syn. adhibeantur an distinguantur; v. e. g. Bömer, comm. 1969, ad Ov. met. 2, 438, Malaspina, Quaderni del dipart. di filol., univ. Torino, 1995, 75 sq., Fedeli al., comm. 2015, ad PROP. 4, 9, 24. in contextu saepissime variant, e. g. CATVLL. 63, 2 (3 silvis). SEN. Tro. 173 silvae ... -s ... (174) lucus sacer. LVCAN. 9, 365 (360 silva, 362 luci). SIL. 7, 459 et 468 (462 luco, 464 silvis). CLAVD. rapt. Pros. 3, 338 et 353 (332 lucus, 337 silva, 366 silvis). pendet gen. -is (-um) ex altera voce: VERG. ecl. 6, 56 -um ... saltus. CVLEX

382 -um silvas (OV. fast. 1, 512). SEN. Herc. O. 957 -is sacri lucos; *pendet gen. alterius vocis*: HEGES. 5, 21, 4 -a silvarum (VITA Melaniae 18, 2 EVGIPP. Sev. 30, 4). *nota adi.* APVL. met. 7, 25, 9 silvosa. ARNOB. nat. 5, 6 p. 255, 14 saltuosa.

I usu communi, sc. c. respectu arborum sim.: **A proprie** (in *comparatione e. g. l. 21. p. 526, 37*) vel in *immagine* (v. l. 45. p. 527, 24):

1 respicitur quodlibet -s: **a generatim:** **α varia exempla** (*selecta inde a CVRT.*): ACC. trag. 184 derepentem aspicio ex -e pavidum et propterantem egredi. 435 inter traiectus -um, in salti faucibus. carm. frg. 1 Maia -s retinens. VARRO Men. 75 ubi rivus ... in -e deorsum rapitur. CIC. Verr. II 4, 106 raptam esse *Proserpinam* ... ex Hennensium -e. har. resp. 24 *Matrem Magnam* agros et -a ... peragrarum. div. 1, 114 multos -a silvaeque ... commovent, ut *future praevideant*. LVCR. 5, 41 per -a ac montes magnos silvasque profundas. 5, 1383 avia per -a ac silvas saltusque. *al.* SALL. hist. frg. 2, 81 ad Corycum, urbem inclitam [portu atque, -e (*Stowasser*, partusque [vel past-] *codd.*)]. VERG. ecl. 7, 59 Phyllidis adventu ... -s omne virebit. 8, 86 per -a atque altos ... lucos. 10, 9 quae -a aut qui vos saltus habuere, puellae Naides *eqs.*? georg. 2, 323 ver ... frondi -um, ver utile silvis. Aen. 1, 310 *Aeneas* classem in convexo -um ... occultit (SERV. auct. silvarum). 7, 515 omne contremuit -s et silvae insonuere profundae. *al.* CVLEX 77. 382. HOR. carm. 4, 2, 30 ego apis ... more modoque carpentis thyma ... circa -s ... carmina fingo. *al.* PROP. 1, 18, 2. 4, 4, 1 Tarpeium [-s] et Tarpeiae turpe sepulcrum labor (*si recte trad.*; [-s] scelus *coni. Kraffert*). OV. ars 1, 311 in -s et saltus ... regina *Pasiphae* ... fertur. met. 1, 479 *Daphne* -a avia lustrat. 2, 438 huic *virgini violatae* odio -s est et conscia silva. 10, 143 tale -s vates attraxerat (*respic. Orpheus ut*: SEN. Herc. O. 1043 MELA 2, 28. *cf. p. 528, 68*). *et saepe*. LIV. 5, 15, 2 in Albano -e. MANIL. 5, 212 *saeviente Canicula stella* viridis -i (-is *var. l.*) sanguis decedit et herbis. SEN. suas. 2, 5 Taygeti -is ... iuga. SEN. Ag. 730 (*loq. Cassandra*) Idaeae cerno -a. Phaedr. 457 arbor ... celso vertice evinctet -s. *et saepius in trag.* benef. 3, 29, 5 tolle radicem: -a non surgent. dial. 6, 18, 4 summis cacuminibus -a nutantia et tantum silvarum. nat. 3, 11, 3 quas *aquas* ... in alimentum suum -a ducebant (*antea*: silvas). CVRT. 5, 1, 35 desiderio -um silvarumque. COLVM. 10, 151 summo -is ... vertice. MELA 3, 51 *Britannia* fert -a saltusque. LVCAN. 6, 112 vulgus *esuriens* ... foliis spoliare -s. PLIN. nat. 3, 41 tam innoxii saltus, tam opaca -a, tam munifica silvarum genera *eqs.* 13, 90 -a odorata in mentione earum *insularum* dicta sunt (*resp. 6, 198 silva, 12, 38 silvis*). VAL. FL. 6, 633 (*in compar.*) imber agens scopulos -umque operumque ruinas. SIL. 6, 147 lucus iners ... Stygium ... servabat sine sole -s. 6, 221 -s ... et procerca cacumina saltus. STAT. Theb. 1, 361 *tempestate* frangitur omne -s, rapiunt antiqua procellae brachia silvarum. 9, 383 (*filio mortuo*) tu nobile quondam undarum -umque decus (*cf. p. 527, 52*). MART. 6, 76, 6 famulum ... -s (*i. Daciam victam*). TAC. Germ. 45, 5 fecundiora ... -a lucosque. SVET. Tib. 43, 2 in silvis ... ac -bus passim venerios locos commentus est. AVR. Fronto p. 30, 4 (*in imag. de sermone declamatoris*) nusquam in eo rure ... -s amoenum vel densus lucus *eqs.* APVL. met. 4, 2, 1 frondosi -is convallem umbrosam (*cf. 2 lucum*). CYPR. patient. 4 videmus ... -a frondescere, prata florere. EVSTATH. Basil. hex. 5, 6, 2 -a densabantur (*gr. λόγμαι*). *et saepe. in nominibus locorum*: VARRO ling. 5, 163 porta Naevia, quod in -bus Naeviis (FEST. p. 169 -a Naevia [*sub lemmate* N. silvam e Paulo restituto; *postea* proverbium], *cf. Otto, Sprichw. n. 1193*). v. Palombi, *Lex. topogr. urb. Rom., III 337*). PLIN. nat. 4, 29 in Thessalia ... -s Pteleon.

β illustantur quaedam accidentia vel attributa -um notabiliora: **① caeditur -s vel arbor eius:** ENN. scaen. 246 utinam ne in -e Pelio securibus caesa accidisset abiegna ad terram trabes (*sec. Eur. Med. 3 ἐν νάπαισι Πηλίου. inde* PHAEDR. 4, 7, 6 utinam nec umquam Pelii -is iugo pinus ... concidisset. *cf. p. 527, 41*). OV. met. 2, 418 -s, quod nulla ceciderat aetas (CVRT. 7, 5, 34 ne[c]mora ... (et) lucos sacros. STAT. Theb. 12, 526 silv. 4, 3, 50. *al., cf. p. 529, 6; sim.* SEN. Herc. O. 1632 -e succiso [COLVM. 2, 1, 6. HEGES. 5, 21, 4 omnia suburbana -a silvarum, *sec. gr.* 5, 523 ἡ ... περὶ τὴν πόλιν πᾶσα, *sc. ὕλη. cf. p. 527, 61. 529, 6*). CALP. ecl. 5, 98 falce -s ... recidere). MANIL. 2, 775 (*in compar.; agit de urbe condenda*) ruit ... -s saltusque vetusti procumbunt (*sim. cadit -s*: LVCAN. 1, 306 in classem cadit omne -s [ADNOT. ut classes scilicet fiant]. 3, 395 omnia late procumbunt -a [*postea*: silvae]). LVCAN. 2, 678 casu -um (*cf. STAT. Theb. 6, 85 -um ... ruina [aliter l. 39]. MART. 9, 75, 4 strage -um*). 9, 429 in -s ignotum nostrae venere secures. SIL. 14, 302 *Archimedes* multas -um consumpserat umbras *ad turrim aedificandam*. STAT. Ach. 1, 428 iam natat omne -s (*sc. unde naves factae sunt*). *al.*

② in -e fit sonitus: **Ⓐ sonat, resonat sim. ipsum -s** (*saepius c. abl. causae*): POMPON. trag. 10 chelys ... numeros edat varios, quibus adsonet omne virens late -s (*sim. consonare*: VERG. Aen. 5, 149 plausu fremituque virum. 8, 305 strepitu [*cf. TAC. ann. 15, 37, 3 quantum iuxta -is ... consonare cantu*]; insonare: OV. fast. 2, 467 vento; sonare [*cf. p. 527,*

44]: SIL. 7, 459 sonabat omne -s gradiente dea. MART. CAP. 9, 916 [vers.] modis ... Lycaeis. CARM. de mens. 3, 8 avibus). VERG. ecl. 6, 11 te nostrae, Vare, myricae, te -s omne canet (CLAVD. 12, 4). georg. 1, 334 nunc -a ingenti vento, nunc litora plangunt. Aen. 12, 722 gemitu -s omne remugit (SEN. Thy. 675 latratu. STAT. Theb. 12, 603 bellatore [*sc. tauro*]. *cf. p. 528, 38; sim. mugire p. 527, 60 et* HOR. epist. 2, 1, 202 Garganum mugire putes -s *eqs.* [PORPH. Gargani silvas]. PS. QVINT. decl. 13, 13 armentis). 12, 929 vocem ... -a alta remittunt. LIV. 21, 33, 6 quos *clamoses militum* -a ... et valles augebant. MANIL. 3, 656 totum ... canora voce -s loquitur. SEN. Herc. O. 805 omne voces reddit Herculeas -s. Tro. 173 excelsum -s fragore vasto tonuit. CVRT. 3, 10, 2 -a petraeque ... multiplicato sono *vocem* referunt. VAL. FL. 1, 577 omne dei *Boreae* rapidis -s ingemit alis (*cf. gemere 1, 728 et p. 527, 51*). *al.* **Ⓑ -s impletur sonitu:** SANTRA trag. 2 oppletum sono ... bacchatur -s. LVCR. 5, 992 -a ac montis gemitu silvasque replebat *homo laceratus* (STAT. Ach. 1, 645 clamore -s montemque). VERG. Aen. 8, 216 omne querelis *boum* impleri -s (OV. met. 3, 180 ululatus. CVRT. 4, 12, 23 terribili sono. *al.*). HOR. epod. 6, 9 (*ad canem*) cum timenda voce complesti -s. **Ⓒ cetera exempla** (*cf. p. 528, 6*): VERG. ecl. 8, 22 argutumque -s pinosque loquentis. georg. 1, 359 *incipit* -um increbrescere murmur (PS. QVINT. decl. 4, 16). 3, 45 vox adsensu -um ingeminata remugit. LVCAN. 1, 570 magnae ... per avia voces auditae -um. 8, 6 fragorem motorum ventis -um. PETRON. 122 vers. 179 horrendi -is de parte sinistra insolitae voces ... sonuere. CALP. ecl. 5, 56 argutae -s increpuere cicadae. PLIN. nat. 18, 360 -um ... mugitus. STAT. Theb. 4, 798 -um strepitus. *al.*

Ⓓ -s incolunt: **Ⓐ homines:** LVCR. 5, 955 *primi homines* -a atque cavos montis silvasque colebant. VERG. Aen. 8, 314 haec -a ... fauni ... tenebant. OV. ars 2, 623 in -e atque antris, non sub Iove, iuncta voluptas *hominum priscorum*. VITR. 2, 1, 1 homines ... ut ferae in silvis et speluncis et -bus nascebantur. SEN. epist. 90, 41. CVRT. 4, 7, 20 incolae -is ... dispersis tuguriis habitant; medium -s pro arce habent (*de eodem loco 16 sedem consecratam deo*). MELA 1, 117 his ... -a pro domibus. LVCAN. 1, 453 -a alta remotis incolitis lucis. PLIN. nat. 4, 89 domus iis *Hyperboreis* -a lucique. *al.* **Ⓑ animalia sive domestica, capta sive fera** (*exempla selecta inde ab OV.*): VARRO rust. 2, 5, 11 pascentur armenta commodissime in -bus, ubi virgulta et frons multa. VERG. georg. 3, 216 nec -um ... meminisse neque herbae (*sc. tauros*). Aen. 12, 719 (*in compar.*) mussant ... iuvencae, quis [-i] imperitet, quem tota armenta sequantur ([-i] pecori *var. l.*; SERV. auct. hoc est, qui sunt in -e. *respic. tauri certantes ut*: PHAEDR. 1, 30, 8 expulsus regno -is. VAL. FL. 2, 549 revisit ... patrium -s). HOR. sat. 2, 6, 91. carm. 1, 17, 5 impune tutum (to- *var. l.*) per -s arbutos quaerunt *capellae*. OV. fast. 4, 104 taurus ..., quem toti saltus, quem -s omne tremit. PHAEDR. 2, 4, 3 sus -is cultrix (memoricultrix *coni. praeter necess. Rittershausen, ed. 1598, comm. p. 108 sq., coll. pietati*), silvi-cultrix, quem *seq. e. g. Burman, ed. 1718, 118; cf. p. 527, 73 sq.*). SEN. Herc. f. 229 solitum ... Arcadia quater -a Maenaliu suem. CVRT. 8, 1, 11 magnis -bus saltibusque nobilium ferarum greges clusi (*cf. 12 spatiosas ... silvas*). COLVM. 8, 1, 4 pecudum silvestrium, quae -bus clausis custodiuntur. MART. 1, 60, 5 *leonem* [-um dominum, regemque (d. -um *var. l.*)]. *al.*

Ⓓ in -e homines venantur, aucupantur: VERG. Aen. 1, 191 *Aeneas* omnem miscet agens telis -a inter frondea turbam *ceruorum* (*cf. GLOSS. V 120, 15 -a inter frondosa: inter f. arbores*). 4, 70 -a inter Cresia ... pastor agens telis (*cf. 72 silvas saltusque. GLOSS. I Ansil. NE 257 inter Cretenisium silvas*). 4, 118 (SERV. auct. '-s' pro silvis et montibus). 7, 747 gens adsueta ... multo venatu -um. OV. epist. 4, 41. met. 7, 675 sum -um studiosus ... caedisque ferinae. CVRT. 8, 1, 12 muris -a cinguntur turesque habent venantium receptacula. SIL. 4, 561. *al.* STAT. Theb. 9, 688. MART. 1, 55, 7 *homini* exuviis -is rurisque beato. NEMES. auc. 2, 1 (2, 2 silvas). *al.*

Ⓔ respiciuntur -a ut poetis aliisve scriptoribus apta, ab eis frequentata vel fere pro arte poetica posita: CVLEX 22 tibi, *Pales*, sit cura mei tenentis aërios -um cultus silvasque virentes. HOR. carm. 1, 1, 30 me gelidum -s Nympharumque ... chori discernunt populo (PORPH. [*ad 32*] lyrico carmini materia de -bus ac fontibus est). 4, 3, 11 *poetam* -um comae fingent Aeolio carmine nobilem. epist. 2, 2, 77 scriptorum chorus omnis amat -s et fugit urbem. PROP. 2, 13, 4 Ascraeum ... habitare -s. 3, 1, 2. 3, 3, 42 Aoniū tingere Marte -s (STAT. Ach. 1, 10). OV. fast. 6, 9. LAVS Pis. 233 *Vergilius* forsitan illius -is latuisset in umbra, quod canit, ... si Maecenatē careret. QVINT. inst. 10, 3, 22 *quidam* credunt aptissima in hoc (*sc. ad scribendum*) -a silvasque. TAC. dial. 9, 6 poetis ..., ut ... ipsi dicunt, in -a et lucos, id est in solitudinem, recedendum est. 12, 1. PLIN. epist. 9, 10, 2 inter -a et lucos. *al.*

Ⓕ respiciuntur singulae arbores magnae, fronde abundantes (*aliter p. 529, 22*): **① quae hyperbolice -a vocantur** (*distingue meton. sub B1 allatas*): OV. epist. 15, 160 quem supra *fontem* ramos expandit aquatica lotos, una -s (met. 8, 744 ingens ... quercus, u. -s. SEN. Oed. 544 ingens

arbor ... umbra gravi silvas minores arguet et ... u. defendit (-s, [nisi acc., ut ad a pertineat]). SEN. Herc. O. 1475 quercus ... fatidica ... et Parnassio Cirrhaea quatiens templa mugitu -s (i. laurus Delphica? v. Averno, comm. 2002, ad l.). OPTAT. 6, 8, 5 *auceps* arborem portans futurum -s stringit in fascem (*postea: arbori aridae adulterinos inserti ramos*). ① *quae cum*

-e comparantur, -i similes esse videntur: SIL. 5, 483 aesculus altissima ... instar, aperto si staret campo, -is. PLIN. epist. 5, 6, 39 in cubiculo laetissima vitis ... ascendit; non secus ibi quam in -e iaceas, imbrem tantum tamquam in -e non sentias. OPTAT. 6, 8, 4 in faciem -is diffusas arbores.

② *speciatim significantur loca, quae incolunt mortui felices (dubitante huc traxit Heraeus in exemplari suo INSCR. christ. Diehl 3544C [= CIL VIII 14033] -s poss(idet))*: α *Elysium* (cf. p. 516, 63): VERG. Aen. 6, 639 amoena virecta fortunatorum -um (*eodem spectat* 6, 658 inter odoratum lauris -s [lauri *codd. plerique et pars edd.*]). CLAUD. DON. Aen. 6, 640 p. 591, 30). OV. am. 2, 6, 49 colle sub Elysio nigra -s ilice frondet. SEN. Herc. f. 744 laeta ... -is Elysii loca (Tro. 158 MART. 7, 40, 4. 11, 5, 6. CE 766, 3 [Viennae, non ante saec. IV]). Herc. O. 957 -is sacri lucos. STAT. silv. 2, 7, 111 pacis ... -s. 5, 3, 286. MART. 9, 51, 5 -is ... habitator amoeni.

β *paradisus, sc. apud Christianos (etiam unde expulsi sunt Adam et Eva l. 26. 28)*: PS. AMBR. act. Seb. 4, 13 illic -a floscida perpetua viriditate vernantur (*ita cod. palimps. saec. V/VI, v. Sitz. Ber. Wien. Ak. 108, 1885, 27; sim. apud Regulam mag. 10, 95*). *ibid.* in amoenitate -um. RVFIN. Orig. in num. 12, 3 p. 103, 15 divini paradisi -s (FAVST. REL. epist. 5 p. 188, 10). 17, 4 p. 160, 29 sq. (*respic. 24, 6; in imag.*) qui ... incedunt hanc viam, per -a umbrantia incedunt; -a enim sunt iis umbrantia omnis iustorum coetus eqs. PRVD. cath. 3, 110 mortifero stipite carpere poma ..., qui medio viret in -e. PAVL. NOL. carm. 31, 42 in excelso laetus agit -e *puer mortuus*. epist. 32, 6 p. 281, 23 (vers.) sacro ... in -e. AVG. serm. 188, 3 in ... fructuosorum -um praedio te perdidisti, *homo*, oboedientiam negligendo. DRAC. laud. dei 3, 753 in -s aeternum ... sedesque beatas. *al.*

2 *respicitur -s sacrum, deis dicatum, a deis cultum sim. (exempla certiora)*: α *generatim*: α *varia (selecta inde a SEN. trag.)*: ACC. trag. 532 -s expirante vapore vides (*eodem contextu 526 sq. celsa Cabirum delubra, 529 Volcania templa*). VARRO Men. 326 prisca, horrida silent oracla[m] crepera in -bus. CATVLL. 63, 2 Phrygium ut -s ... pede tetigit Attis adiitque opaca silvis redimita loca deae (*eodem spectant* 63, 32 vadit ... Attis per opaca -a. 63, 52 ad Idae tetuli -a pedem [mem- var. l.]). *al. in eodem carmine; cf. l. 64 sq.*). VERG. ecl. 6, 72 (73 lucus). georg. 1, 16 ipse -s linquens patrium saltusque Lycae Pan ... adsis ... favens. 2, 21 his *modis arbores creandi* genus omne silvarum fruticumque viret -umque sacrorum (SEN. Med. 608 quisquis ... -is ... s. Pelion densa spoliavit umbra. MELA 2, 36 s. -e nobilia Tempe. STAT. Theb. 5, 186 MART. 1, 12, 3 TAC. hist. 4, 14, 2. *cf. l. 17. 28*). Aen. 7, 83 rex ... lucos ... sub alta consulit Albunea, -um quae maxima sacro fonte sonat. *al.* HOR. carm. 1, 21, 5 *Dianam* laetam fluviis et -um coma. PROP. 4, 9, 24 lucus ubi (*Heinsius, ab codd.*) umbroso fecerat orbe -s, femineae loca clausa deae. MAECEN. Sen. epist. 114, 5 ut ... fanantur -is tyranni (*si recte huc; Gallos respici putat Norden, Die antike Kunstprosa I, 1909, 294 adn. 1*). OV. ars 3, 689 est ... Hymetti fons sacer ...; silva -s non alta facit. met. 7, 75 quas *aras Hecates* -s umbrorum secretaque silva tegebat. *al.* SEN. Herc. O. 785 totum ... tauris gemuit auratis -s. Oed. 276 frondifera sanctae -a Castaliae. COLVM. 10, 265 v. p. 47, 45. CALP. ecl. 2, 54. VAL. FL. 3, 523 nymphas, undarum -umque decus (*cf. p. 525, 42*). 8, 25 (24 lucos) heros ... -is sacra se nocte tegebat. STAT. Theb. 4, 425 -i Latonia cultrix additur (*vix nemoricultrix per tmesin, ut susp. Burman loco cit. p. 526, 45*). IVV. 3, 13 sacri fontis -s et delubra. TAC. ann. 3, 61, 1 deorum ... monitu sacramentum esse -s. INSCR. Année Épigr. 1992 n. 891 (*e Sardinia, saec. II*) Silvano (n)emoris Sorabensis. RVF. FEST. 16 *Pompeii* apud Antiochiam Daphnensem lucum ... addito -e consecravit. AVIEN. orb. terr. 317 hic fata canit ... Hammon, mugit harenosis -s illic denique lucis. VVLG. iud. 6, 25 -s, quod circa aram *Baal* est, succide. *al.* β *deus sim., ad quem -s pertinet, indicatur per gen. vel pron. poss. vel adi.*: CIC. Mil. 85 sancte Iuppiter, cuius ille *Clodius* lacus, -a finesque ... scelere macularat. CATVLL. 63, 12 ad alta ... Cybeles -a (*de eadem dea*: 63, 20 Phrygia ad -a deae. SEN. Phaedr. 1135 Phrygium ... -s matris Cybeles. PROB. Verg. georg. 2, 84 Matris Magnae). OV. met. 8, 741 Cereale -s. fast. 2, 313 Bacchi. CVRT. 4, 7, 22 Hammonis (*de eodem deo*: STAT. Theb. 8, 201 cornigeri vatis. *cf. l. 59*). PLIN. nat. 3, 109 Vacunae. VAL. FL. 6, 497 nostrum (*i. Hecates; cf. 495 lucis*). MART. 4, 64, 17 Annae pomiferum -s Perennae. 11, 18, 4 in quo *rure parvulo poetae* ruta facit -s Dianae (*fort. ironice alluditur ad -s Aricinum, v. sub ba*). *al.* γ *numen (femina pro numine habita p. 528, 8), deus, custos sim. -is appellatur (sc. pendente gen. -is vel -um)*: VERG. georg. 1, 14 *Aristaeus* cultor -um (AVSON. 25, 8 [343 S.], 8 c. -um, ... Pan. *sim.* VERG. Aen. 11, 557 -um cultrix, Latonia virgo [*cf. l. 54*]). Aen. 9, 405 -um Latonia custos (HOR. carm. 3, 22, 1 montium c. -umque, virgo *Diana*. MART. 8,

40, 2 non horti ..., sed rari -is, Priape, c. AVIAN. fab. 29, 5). OV. met. 7, 198 di ... omnes -um (fast. 3, 309. GRATT. 105 dea [135 SEN. Phaedr. 783 PRVD. c. Symm. 1, 373]. CVRT. 8, 10, 16 praesidem -is eius deum. ARNOB. nat. 4, 7 p. 210, 2 deus -um Nemestrinus est). 15, 490 nymphae -isque lacusque. GRATT. 17 divae centum, omnes -um eqs. (v. *app. crit.; cf. l. 8*). SEN. Phaedr. 406 *Diana* regina -um (STAT. Theb. 4, 34 o -is r. sonori, Calliope). LVCAN. 3, 402 -um ... potentes Silvani Nymphaeque (VAL. FL. 3, 48 Pan -um belli(que) p. STAT. Theb. 4, 753 diva p. -um [*ad Hypsipyle; eadem verba* 6, 633 *ad Dianam*]. *al.*). STAT. Theb. 4, 254 *duces*, -um (mem- var. l.; *l. fem.*). CIL VIII 9831 (*ante a. 208*) Dianae deae, -um comiti. VI 124 (*saec. IV²*) (um)brarum ac -um incolam ... *Dianam*.

β *speciatim respicitur*: α -s *Dianae prope Ariciam situm* (*cf. p. 517, 14sq. 518, 6*): CATO orig. 58 lucum Dianium in -e Aricino Egerius ... dedicavit dictator Latinus (STAT. silv. 3, 1, 56 Triviae. TAC. hist. 3, 36, 2. FLOR. epit. 1, 11, 8 [*inde* IORD. Rom. 125 -s Aricinus]). SERV. Aen. 7, 763). VERG. Aen. 7, 775 Trivia Hippolytum ... nymphae Egeriae -ique relegat (*cf. 776 in silvis Italis*). PROP. 2, 32, 10 OV. met. 15, 545 fast. 3, 266. *al.* LVCAN. 3, 86 sublime -s. PLIN. nat. 35, 52 in -e Dianae (Imeros var. l.). STAT. silv. 4, 4, 15 glaciale. *cf. p. 527, 70*). VAL. FL. 2, 304 -s Egeriae. SIL. 8, 362 immite -s Triviae. *est nomen loci (etiam villae ibi sitae; cf. STRABO 5, 3, 12 τὸ ... Ἀρτεμίσιον, ὃ καλοῦσι Νέμος. APPIAN. civ. 5, 24 ἀπὸ ... Νέμου)*: CIC. Att. 6, 1, 25 (*de villa Caesaris*) in *-e* aedificando, (*Turnebe*, mentor ed- *al. var. ll.; de eadem* 15, 4, 5 ut veniam ... in -s. *cf. p. 517, 16*). VITR. 4, 8, 4 *aedes* Castoris in Circo Flaminio ... *et -i (locat.?)* Dianae. SERV. Aen. 7, 515 '-s': locus haud longe ab Aricia, in quo lacus est, qui speculum Dianae dicitur. β -s *fabulosum Hesperidum*: SEN. Ag. 857 linqueret cum iam -s *omne*, fulvo plenus Alcides vacuum metallo (*l. del. M. Müller*). Herc. O. 18 aureum ... -s (*cf. PLIN. nat. 5, 3 aurifero*). *al. in trag.* LVCAN. 9, 365 abstulit arboribus pretium -ique laborem Alcides. MART. epigr. 24, 4 -s ... Hesperidum. γ -s *caeli, unde Iuppiter herbas Somno attulit*: FRONTO p. 232, 24 securitatis ... herbae de c. -e advectae (*quo alludatur parum liquet, v. Van den Hout, comm. 1999, 528*).

3 *respicitur -s utilitatis vel delectationis causa consitum vel cultum, hortus sim.*: α *generatim (exempla selecta inde a SEN. rhet.)*: VERG. georg. 2, 120 -a Aethiopum molli canentia lana. 2, 308. 2, 401 quotannis ... omne levandum *est* fronde -s (SERV. et arborum et vitium). HOR. carm. 3, 10, 5 quo *strepitu* -s inter pulchra satum tecta remugiat ventis (PORPH. significat arbores esse ... in inpluvio domus). PROP. 1, 14, 5. LYGD. 3, 15 -a in domibus sacros imitantia lucos. SEN. contr. exc. 5, 5, 1 vestras undas ac -a. 5, 5, 2 mentita -a. VAL. MAX. 9, 1, 4 insequentium saeculorum aedificiis et -bus. SEN. dial. 3, 21, 1 *luxuria* vult ... flumina praecipitare, -a suspendere. CVRT. 7, 2, 22 recessus ... amoenos ... -bus manu consitis. PLIN. nat. 12, 13 -a tonsilia. 31, 6 villa ... celebrata porticu ac -e. SIL. 7, 208 Massicus *mons* ... miratus -a et lucentes sole racemos (*agente Baccho ut*: STAT. Theb. 4, 386 pampineum ... -s). STAT. silv. 2, 2, 55 (*descr. villa*) ubi nunc -a ardua cernis, hic nec terra fuit. MART. 1, 116, 1 hoc -s (*sc. circa sepulcrum; de eodem loco l. 114, 1 hortos*). 8, 14, 2 tenerum ... -s (*cf. l. pomaria*). TAC. ann. 3, 54, 4 (*Tiberius ad senatum, ironice*) nostra nos scilicet -a nostraeque villae tuebuntur. PLIN. epist. 5, 6, 19 hippodromi -s comasque. SVET. Aug. 72, 3. GELL. 18, 10, 1 villam ... aquis et lucis, -bus frequentem. AVR. VICT. Caes. 5, 17 lauri -s. CIL VI 1179 (*a. 367/75*) -s vetustate lapsum. VVLG. Esth. 1, 5 in vestibulo horti et -is, quod regio cultu ... consitum erat. PRVD. cath. 3, 76 pomiferi -is munera mitia. *al.* β *speciatim respiciuntur horti quidam urbis Romae*: -s *Caesarum* (v. *Papi, Lex. topogr. urb. Rom., III 340*): CIL VI 31566 (= XI 3772a; *aet. Aug.*) (r)ivo aquae Augustae, quae pervenit in -s Caesarum (R. GEST. div. Aug. 23 (tr)ans Tiberim, in quo loco nunc -s est C. [*gr. ἄλροσ ut app. 2, ubi textus v. gr. restit.*]). SVET. Aug. 43, 1). TAC. ann. 14, 15, 2 -s, quod navali stagno circumposuit Augustus. -s *intra porticum Pompei situm* (v. *Gros, Lex. topogr. urb. Rom., IV 148 sq. et e. g. Prop. 4, 8, 75 Pompeia ... in umbra*): MART. 2, 14, 10 Pompei dona -sque duplex.

β *metonymice (apud poetas praeter p. 529, 22, in compar. p. 529, 18 sqq.; exempla probabiliora; metonymias, quae habitantes designant, hic negleximus v. p. 529, 17 et SERV. auct. p. 526, 39]); significari vid.*: 1 *sin-gulae arbores (cf. GLOSS. p. 526, 51; distingue p. 526, 73 sqq.)*: OV. met. 10, 91 *Orpheo psallente* non Chaonias abfuit arbor, non -s Heliadum (*i. pōpulus*), non ... aesculus eqs. SEN. Herc. O. 1641 (*in rogo Herculis; cf. 1639 pinus et robur eqs.*) populea silva, frondis Herculeae -s (frontis H. decus *Heinsius*). Oed. 453 platanus ... et Phoebo laurus carum -s. LVCAN. 9, 399 umbras -um (*in harenis Libyae, cf. Wick, comm. 2004, ad l.; sim. 9, 944 rarae -um ... frondes*). PETRON. fig. 33 vers. 4 (= ANTH. 471, 4) Palladium ... -s (*i. oliva*). STAT. Theb. 4, 455 trunca ... -a advolvunt. 6, 99 fagus Chaoniumque -s (*i. quercus*) ... *et cupressus*. MART. 9, 61, 9 aucto-

rem dominumque -s sentire videtur (6 platanus ... Caesariana, i. a Iulio Caesare sata). 11, 41, 5 triste -s (i. arbor, unde delapsus pastor mortuus est). PHOC. carm. de Verg. 40 Phoebei -is ramum (i. laurus). **2 ligna** (cf. l. 14): SEN. Herc. f. 1216 structum acervans -e congesto aggerem (*respic. rogas faciendus* [cf. p. 528, 69] ut: LVCAN. 7, 806 -s extruere Pindi, erige congestas ... silvas). LVCAN. 3, 450 ut ... satis caesi -is fuit. 4, 138 succisum curvare -s. VAL. FL. 1, 122 Iuno cernit delatum -s (sc. ad navem aedificandam). SYMPH. 62, 1 (pons) stat -s in lymphis, stat in alto gurgite silva.

3 frondes (fort. una cum ramis sim.) vel res ex eis factae: SEN. Oed. 533 cupressus altis exerens silvis caput virente semper alligat trunco -s (v. ad loc. Hillen, *Stud. zur Dichterspr. Senecas, 1989, 160 sqq.*). Tro. 543 virga crescens umbras ... terris reddit et caelo -s. VAL. FL. 1, 755 flagrantes aras vestemque -sque sacerdos praecipitat (an coronam lauream? alii vel folia arae imposita vel lignum sacrificii causa paratum intellegunt vel locum ad A referunt; v. Zissos, *comm. 2008, ad l.*). 3, 444 truncas -um ... quercus. STAT. Theb. 3, 113 te, vates mortue, et (-s) et ... volucrum reverentia servat (coronam lauream intellegit Håkanson, *Statius' Thebaid, 1973, 17 sq.*, animalia silvae Snijder, *comm. 1968, ad l.*; ... metus coni. Barth). 8, 546 sic ulmus vitisque ... cadunt, sed maestior ulmus quaerit utrumque -s (i. utriusque folia; sed locum ad A refert Shackleton Bailey. cf. silv. 5, 1, 49 qualiter ... sociatam ... vitem ulmus amat miscetque -s). PAVL. PETRIC. Mart. 2, 263 arboris unius densum -s. SACR. Gelas. 390 (*respic. gen. 8, 11*) -s ore columbae gestatum (test- var. l.).

II per similitudinem transfertur ad alias res densas, confertas sim.: stramentum lecti: PETRON. 135, 8 vers. 4 crate saligna impositum Cereris vacuae -s. hastas clipeo infixas: STAT. Theb. 8, 705 densis iam consitus hastis ferratum quatit umbo -s. machinas (sc. ad obeliscum levandum): AMM. 17, 4, 15 erectis, ... altis trabibus, ut machinarum cerneret -s (cod. E; de loco corrupto v. app. crit.).

appendix stilistica; additamentis indicatur: **1 qualitas, quantitas, attributum sim. -is:** **a per adi.** (exempla selecta); *respicitur:* **α viriditas, abundantia foliorum:** POMPON. trag. 10 virens (PASS. Mar. Iac. 6, 12 QVODV. prom. 2, 10, 19. cf. RVFIN. Orig. in cant. 2 p. 137, 14 viridantia atque opaca). LVCR. 2, 359 frondiferum (SEN. Oed. 276. cf. p. 525, 47. 526, 51). **β densitas, opacitas:** CATVLL. 63, 32 opaca (VERG. Aen. 8, 108. CVRT. 9, 1, 13 arboribus. al.; cf. l. 68. p. 530, 1). VERG. Aen. 1, 165 atrum (OV. epist. 12, 67 piceis et frondibus ilicis. CLAVD. 1, 126). 6, 473 umbriferum (PRVD. ham. 795. cf. l. 65 sqq. p. 527, 25 et umbrorum: OV. met. 7, 75 SEN. Oed. 608 CVRT. 6, 4, 3. al.). OV. met. 14, 360 densum trabibus -s (fast. 6, 9 arboribus. SEN. epist. 90, 41 PLIN. nat. 2, 237. al.; cf. l. 71). SEN. Phoen. 15 obscurum. **γ altitudo:** CATVLL. 63, 12 alta (VERG. georg. 3, 393. al. OV. met. 1, 591 SEN. Phaedr. 235. al. LVCAN. 1, 453. al. in poesi). SEN. Tro. 173 excelsum (PAVL. NOL. carm. 31, 42). LVCAN. 3, 86 sublime. VAL. FL. 1, 664 ardua (STAT. silv. 2, 2, 55). SIL. 7, 675 celsi. PLIN. epist. 5, 6, 7 procera -a et antiqua. **δ status abditus, seclusus** (cf. l. 69. 74 sqq.): VERG. Aen. 6, 704 seclusum. SEN. Med. 753 secreta (PORPH. Hor. carm. 2, 19, 1). Phaedr. 778 abdito. VAL. FL. 2, 598 arcanum. **ε varia** (v. etiam p. 525, 3 sq.): LVCR. 2, 145 avia (al. in poesi, v. vol. II 1447, 27 sqq.; cf. p. 530, 2). VERG. ecl. 6, 11 omne (georg. 2, 429 Aen. 5, 149. al. PROP. 1, 14, 5 OV. met. 3, 44 fast. 1, 436. al. SEN. Ag. 857. et saepius, sc. apud poetas praeter Ps. QVINT. decl. 13, 13. cf. totum: VERG. georg. 2, 308 MANIL. 3, 656 SEN. Herc. O. 785 Oed. 575 CVRT. 8, 10, 15 SIL. 6, 190. al. [in var. lect. p. 526, 41]). georg. 2, 21 sacrorum (al., v. p. 527, 40 sqq.). Aen. 6, 188 tanto (CVRT. 5, 1, 34 QVINT. decl. 298, 14). 6, 658 odoratum (PLIN. nat. 13, 90 FLOR. epit. 3, 5, 29 PAVL. NOL. carm. 31, 587). HOR. carm. 1, 1, 30 gelidum (OV. met. 2, 455. item *respic. frigus:* PLIN. nat. 11, 95 frigidis. STAT. silv. 4, 4, 15 glaciale). 3, 25, 13 vacuum (PROP. 1, 18, 2 OCTAVIA 921). SEN. Herc. O. 1636 priscum (VAL. FL. 1, 685. item *respic. vetustas:* SEN. Med. 766 antiqui [PLIN. epist. 5, 6, 7]. Thy. 651 vetustum [IVV. 15, 152]). MART. 9, 51, 5 amoeni (AVR. Fronto p. 30, 4. APVL. met. 8, 18, 6 virectis. al.).

b per subst. c. gen. pendente -is (-um; exempla pauca selecta; cf. p. 524, 75 sqq.): VERG. georg. 2, 323 frondi -um (LVCAN. 9, 944 PLIN. nat. 2, 237 PAVL. NOL. carm. 31, 237. al.; cf. coma: HOR. carm. 1, 21, 5. 4, 3, 11 LVCAN. 9, 627 AVIEN. orb. terr. 1330). 3, 520 umbrae aliorum -um (OV. met. 1, 591 [bis]. 5, 336 SEN. Med. 608 Tro. 158 LVCAN. 3, 248. al. in poesi; cf. tenebrae: VERG. Aen. 6, 238. VAL. FL. 7, 403 in mediis noctis -is(que) t.; opacitas v. vol. IX 2, 655, 71 sqq.). OV. met. 4, 601 -is ... latebras (SEN. Oed. 608. EPIST. Alex. p. 194, 1 -um saxorumque). fast. 6, 755 -is ... recessu (LVCAN. 5, 125. cf. PORPH. Hor. carm. 2, 3, 6 secessu). EPIST. Alex. p. 213, 15 -um densitatem (AMM. 31, 10, 10 RVRIC. epist. 1, 17 prae d. -is).

c per adi. neutr. pro subst. positum, unde pendet gen. -um (-is p. 530, 4): OV. met. 1, 594 -um secreta (PORPH. Hor. carm. 3, 25, 1 AMM. 26, 9, 8. al.; cf. STAT. Theb. 12, 233 arcana. CLAVD. DON. Aen. 6, 380 p. 559,

12 occulta). COLVM. 6, 22, 2 opacis(sima ne)morum ac montium (coni. Lundström; opaca -um v. vol. IX 2, 659, 28 sqq.). LVCAN. 1, 570 per avia ... -um (STAT. Theb. 5, 564 [aera var. l.]). CLAVD. DON. Aen. 11, 900 p. 543, 1 aspera (ORIENT. comm. 2, 167 densi -is ... a.). VEN. FORT. carm. 7, 4, 17 aestiva.

2 ex qua re -s constet (sc. fere ex quibus arboribus; cf. e. g. PRVD. cath. 8, 45 frequens palmis -s): **a per adi.:** PLIN. nat. 4, 18 querno (SIDON. epist. 1, 5, 4 q. acernisque). 16, 242 fagei. STAT. Theb. 4, 386 pampineum (ANTH. 187, 2). MART. 10, 92, 11 laureum. **b per gen.** (cf. p. 525, 2 sq.): PETRON. 135, 8 vers. 4 v. p. 529, 26. PLIN. nat. 5, 73 palmetorum. TERT. adv. Marc. 4, 14, 3 pomorum. AVR. VICT. Caes. 5, 17 lauri (cf. p. 527, 14). ARATOR act. 1, 28 olivae.

3 ad quos animantes -s pertineat (adde l. 26 sq.): **a ad deos, numina:** per gen. poss. sim. vel adi. p. 527, 61 sqq. 528, 74. 529, 3, subst. c. gen. pendente -is (-um) p. 527, 72 sqq. **b ad homines:** per adi.: VARRO ling. 5, 163 Naevius (FEST. p. 169). PROP. 4, 4, 1 Tarpeium. al. per subst. c. gen. pendente -is (-um): MAECEN. Sen. epist. 114, 5 -is tyranni (v. p. 527, 47). CVRT. 4, 7, 20 incolae -is. STAT. Theb. 3, 353 Amycum servatorem ... Bebrycii -is. 10, 368 -um ... insignis alumnus Parthenopaeus. MART. 9, 51, 5 v. p. 527, 18. per gen. poss.: CIL VI 31566 Caesarum (al., v. p. 528, 58 sq.). SEN. Phoen. 125 Cadmi. **c ad animalia:** PHAEDR. 2, 4, 3 sus -is cultrix (v. p. 526, 43). MART. 1, 60, 5 (v. p. 526, 49). LACT. Phoen. 57 phoenix -um ... sacerdos.

4 locus -is: per adi.: ENN. scaen. 246 Pelio (PHAEDR. 4, 7, 6). CATO orig. 58 Aricino (al., v. p. 528, 13 sqq.). et saepissime per gen. nominis habitantium: CIC. Verr. II 4, 106 Hennensium. VERG. georg. 2, 120 Aethiopum. SIL. 2, 63 Autololum. per gen. nominis loci: CATVLL. 63, 52 Idae. VERG. Aen. 8, 345 Argileti. et saepe. *deriv.:* nemoralis, nemorensis, nemoreus, nemorosus. *compos.:* nemorivagus; cf. p. 526, 43. *cf. Onom.* (v. etiam p. 524, 63). Ranieri.